

ЮНАК

ГРУДЕНЬ 1968 DECEMBER

● **Ілюстратори цього числа:** пл. розв. Христа Велигорська, ст. пл. Лілея Волянська, пл. сен. Тит Геврик, пл. сен. Едвард Козак (Еко), Софія Лада, пл. розв. Марта Навроцька, Богдан Певний, ст. пл. Юрій Савицький. ● **На обгортці:** В горах — серед зимової природи. ● **У віконці:** жінка-українка зі смолоскипом і книжкою в руках — такий був символ Товариства "Просвіта", найзаслуженішої та найчисленнішої української народної організації, яку можна назвати матір'ю всіх українських товариств і організацій на Західньо-українських землях. — 8 грудня ц. р. минуло 100 років від заснування Т-ва "Просвіта" у Львові.

ЗМІСТ

сторінка

- 1 Від Редакції
- 1 Лист від Верховного Архiepіскопа
- 2 Подруга Гребля: Я була в Україні
- 3 Український Інтернат для молоді в Німеччині
- 4 Т. Горохович: Вимінні юнацькі табори в Канаді
- 7 Р. Купчинський: Лист із В'єтнаму
- 7 Л. Онишкевич: Емаліст Шонк-Русич
- 8 О. Кузьмович: Чи справді ідемо з колядою?
- 9 Хто з Вас відповість?
- 10 Молоде перо
- 11 Поради Подруги Дади
- 12 С. Парфанович: Гуси відлітають
- 14 Є. Котик: Українська філателія
- 16 ЛО: Найстарші архітекти
- 19 Подруга Оля: Пластункам на вушко
- 21 Українці на XIX-ій Олімпіаді в Мехіко
- 22 Хроніка
- 26 Наша пошта і від Адміністрації

"Юнак" — журнал пластового юнацтва. Появляється щомісяця. Видає Головна Пластова Булава. Редагує колегія. Члени редакційної колегії: пл. сен. Ольга Кузьмович, пл. сен. Любомир Онишкевич, пл. сен. Париса Залеська-Онишкевич, пл. сен. Тоня Горохович і пл. сен. Омелян Тарнавський. **Наліпка:** пл. сен. Ярослав Елнів. **Технічний редактор і адміністратор:** пл. сен. Омелян Тарнавський.

Річна передплата: США і Канада (у валюті своєї країни) — 6.00 дол., Австралія — 3.50 австр. дол., Австрія — 100 шіл., Аргентина — 350 пез., Бельгія — 120 бел. фр., Велика Британія — 1.0.0, Німеччина — 10 н.м., Франція — 15 фр. Ціна одного числа: у США і Канаді — 50 центів.

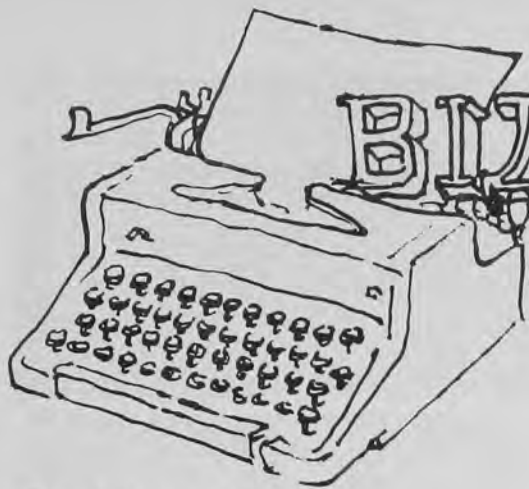
Редакція застерігає собі право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave., Babylon, N. Y., 11702, U.S.A.

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2199 Bloor Street West, Toronto 9, Ontario, Canada.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2199 Bloor St. West, Toronto 9, Ont.

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

ВІД Р Редакції

Дорогі Подруги й Друзі!

Цим числом закінчуємо ще один рік видавання нашого журналу — шостий за чергою. Ми випустили у 1968 р. у світ одинадцять чисел «Юнака», у цьому одне подвійне за липень-серпень, ми також старалися у кожному з них давати якнайбільше різноманітного матеріалу, якнайбільше про юнацтво і для юнацтва. Ми містили на наших сторінках Вашу молодечу творчість, Ваші вірші та оповідання, спомини, знімки і переживання, реєстрували події із Вашої пластової праці, друкували цікаві для молодечого віку інформації, з усіх ділянок життя.

Але це так ми в редакції старалися, щоб цей Ваш журнал був цікавий, живий та відповідний для віку читачів від 11-ти до 18-ти років, однак, ми не завжди були певні, чи наші зусилля знайшли у Вас відгук і чи ми даємо Вам те, що Ви хотіли б. Отож ми, при різних нагодах, переводили дискусії, опити серед нашого юнацтва на тему змісту «Юнака», щоб дізнатися, що їм подобається, а що ні, що читають, а на що навіть не дивляться, і відповідно до вислідів наших опитів ми старалися скласти програму наших чисел. Але цього не досить, бо наші опити були лише в деяких осередках, а, як знаємо, читачі «Юнака» розкинені по цілому світі.

Тому тепер, на закінчення року, ми включимо до цього числа запитник-анкету і прохаємо Вас, Подруги й Друзі, виповнити її та переслати на адресу редакції «Юнака», яку маєте на другій сторінці обкладинки у кожному числі «Юнака». Спираючись на тому, скільки виповнених анкет пришлете та що і як у них виповните, ми зможемо зробити план на черговий рік і зможемо подбати, щоб у «Юнаку» кожний і кожна з Вас — читачів, знаходили до читання те, що Вас саме цікавить. Від Вашого відгуку буде залежати вигляд Вашого журналу, — тому не баріться із відповіддю. Можете зробити це на сходинах і передати анкету у ковертах своїм упорядникам, можете вислати їх безпосередньо на адресу редакції, можете підписуватись або залишитись анонімними, але головне — подайте щиро свої погляди та думки. Чекаємо нетерпляче на них!

Ваша Редакторка

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ «ЮНАКА» ВІД ВЕРХОВНОГО АРХІЄПІСКОПА

**До Редакції Журналу
Пластового Юнацтва «Юнак»
Торонто**

Хтєльна Редакціє!

Зворушений до глибини серця спонтанними висловами любови, пошани і відданости українських вірних до моєї скромної особи, що їх вони виявили під час мого перебування у Торонті, я не можу знайти відповідних слів, щоб висловити за це все велику і щирю подяку.

Багато-багато листів-привітань, що їх я одержав від різних українських церковних та світських організацій і установ, сповнених висловами правдивої християнської любови і запоруки вірности нашої святій українській Церкві, її проповіді та українському народові, залишаються для мене назавжди джерелом віри в моїх єдинокровних братів, які, хоч далеко від нашої Батьківщини, високо і непохитно несуть прапор християнських ідеалів правди, віри і любови.

Нехай преласкавий Господь благословить Вашу Громаду в її замірах та жертвенній праці для цих високих ідеалів.

Богота, дня 19 серпня 1968 р.

**З Архирейським Благословенням
† ЙОСИФ
Верховний Архiepіскоп-Митрополит
Кардинал**

Я БУЛА В УКРАЇНІ...

Дорогі Юні Друзі і Подрузи!

У попередньому числі «Юнака» я згадала про мою племінницю Олю, яка складала у Києві вступні іспити в університет, і яка боялася зустрічатися зі мною — з тіткою з-за кордону. Інші мої небоги та небожі їздили зі мною скрізь і хотіли якнайбільше довідатися від мене про незнане їм життя у заморських країнах, а також і про події в Україні, про які вони знали або дуже мало, або з іншого боку...

ОСАМІТНЕНІ СВЯТИНІ...

Я ніколи не забуду тих прекрасних днів у Києві, коли ми, ступаючи подвір'ям Печерської Лаври, собору св. Софії, своїми почуттями і думками переносились у ті таємні далекі часи, коли тут писались великі сторінки в історії нашої церкви і батьківщини. Тут, на подвір'ї Печерської Лаври, ми знайшли напис, який указував,

Будівлі Києво-Печерської Лаври.

що під плитою похований Юрій Довгорукий, там є вхід до Лаврських печер, де любив молитися митрополит Іларіон, а куди згодом повернувся із Атону св. Антоній, щоб заснувати Печерський монастир із складним комплексом підземних церков, катакомбним кладовищем, келіями ченців та довгими галеріями. Тут у печерах є мощі святих, що їх нетлінність мусить признати навіть советська наука. Серед моря зелені, давніми дорогами, що тепер зарослі бур'яном, ми відшу-

кали багато старовинних церков Печерської Лаври, які стоять тепер такі самотні, занедбані, забуті... Ніхто з людей не скаже, як вони називаються. Ми милувались їхніми прекрасними силветками на тлі синього неба і спільно з ними попадали в задуму... Їхня самотність видавалась нам такою величною і урочистою, що, стоявши під трохи розваленими мурами їхніх брам, ми немов чули, як в осереді тих святинь відбувається по-давньому містерія жертви Христової за відкуплення гріхів...

Софійський Собор у Києві —
свідок майже тисячорічної історії України.

ТАМ, ДЕ ПОЧИНАВСЯ КИЇВ...

Під час відвідування храму св. Софії, що є тепер музеєм, цієї святкової урочистої тиші не було. Там було тісно і гамірно від туристів як у вулицю. Можна тут подивляти красу ікон, фресок, мозаїк, вдихаючи в себе ту атмосферу, яку вони створюють у душі кожного, що має до них близьке духовне відношення. Пам'ятаю наше обурення, коли туристи, що говорили різними, але тільки не українською, мовами, ходили собі в цьому княжому храмі як по базарі, намагаючись заглянути навіть у саркофаг Ярослава Мудрого, що стоїть без жодної охорони в одній із бічних ниш храму.

Ідучи до історичного музею при Заповіднику св. Софії, ми зажадали пояснень українською мовою, і наша провідниця давала нам їх гарною українською мовою, радіючи додатковими запитаннями, виявляючи велике знання і любов до свого фаху. Їй було, мабуть, часто прикро нам заявляти, що цей чи інший експонат — це були тільки копії, бо оригінали зберігаються у Москві...

Коли ми захоплювалися зовнішньою красою Св. Софії, в уяві нашої виринали всі картини, знані нам з історії Києва і цього храму. На престогах майданів довкола собору ввижались нам то князі дружинники, то запорожці, то війська Центральної Ради у незабутні дні 1918 ро-

Один із кращих київських майданів
з модерними будівлями.

ку... Ми немов чули «золотий гомін» дзвонів, уявляли маси киян, що п'яніли від радості і молитов у величні дні перемоги і відродження. Коли ми ходили схвильовано по площі, де колись була велична Десятинна церква, а з якої залишилися тільки сліди основи у землі, у нашій уяві картини мінялися. Тут починався Київ. Поруч із Десятинною церквою були княжі кам'яні тереми. Перші, що тут побудували город у 7-ому сторіччі — це Кий, Шек і Хорив. Тут відбувся горезвісний 1240 року бій русичів з монголо-татарськими ордами. На Старокиївській горі, зокрема під звалищами Десятинної церкви, загинули захисники Руської Землі... Скраю площі залишився тільки один живий свідок подій. Рoste і досі липа-бабуся при вході до колишнього храму. Дрібні на ній листочки і поморщені галузки. Ми дотикалися її руками з особливим почуттям як до чогось священного. Кілька листочків із цієї липи є серед моїх найдорожчих пам'яток.

Про те, кого ми зустріли у Києві і що ми побачили в інших місцях, буде у чергових «Юнаках».

Ваша подруга Гребля

**ПІСЛЯПЛАТНИКИ! Заплатіть негайно
забсргоєзність за минулий рік!**

ВАЖЛИВЕ

для юнацьких виховників і виховниць!

● Журнал «Юнак» містить постійно **ВАЖЛИВІ ПОМІЧНІ МАТЕРІАЛИ** для виховної праці з юнацтвом.

● Тому кожний юнацький виховник і кожна юнацька виховниця повинні **пренумерувати й докладно прочитати «Юнака»**.

● За незаможних юнацьких виховників і виховниць, що самі не мають змоги запренумерувати «Юнака», повинна заплатити передплату старшина пластової станиці.

● Кожна пл. станиця чи група повинна мати **кілька опрацьованих річників «Юнака»** у своїй бібліотеці для користування майбутніх виховників і виховниць у пізніших роках. Тому **бібліотека кожної пл. станиці повинна постійно пренумерувати** кілька примірників «Юнака» для своєї бібліотеки.

УВАГА, ЮНАЦЬКІ ВИХОВНИКИ! ЗАЦІКАВТЕСЬ АНКЕТОЮ НАШОГО «ЮНАКА»

В цьому числі «Юнака» є запитник — анкета для наших читачів. Прохаємо подбати про те, щоб юнаки чи юначки Ваших гуртків їх виповнили та переслали до нашої Редакції. Відповіді юнацтва дуже допоможуть нам виготовити програму «Юнака» на черговий рік та створити ясне уявлення про те, що цікавить наших читачів. Отже прохаємо всіх упорядників і упорядниць нашого юнацтва, усіх юнацьких виховників подбати про те, щоб юнаки та юначки справді якнайшвидше цю анкету виповнили та прислали до Редакції.

Виповнення цього запитника можете привести на сходинах і переслати збірно на адресу «Юнака» або допилювати, щоб Ваші юначки та юнаки виповнили анкету та переслали її індивідуально.

Закликаємо Вас до співпраці в цьому опиті і віримо, що Ви допоможете нам у цьому ділі також з уваги на Вашу виховну працю!

Редакція «Юнака»

ХТО ЗМІНЯЄ АДРЕСУ

**хай зараз повідомить про це адміністрацію «Юнака»,
подаючи свою давню й нову адресу.**

ЗРОБИМО «ДОБРЕ ДІЛО»!

УКРАЇНСЬКИЙ ІНТЕРНАТ ДЛЯ МОЛОДІ В НІМЕЧЧИНІ

Вам, напевно, не всім відомо, молоді читачі, що в Німеччині, у Мюнхені, існує вже другий рік Український Інтернат «Рідної Школи» для середньошкільної української молоді.

У першому році було вписаних 16 учнів та учениць, але з різних причин залишилося десять, які закінчили перший рік навчання в Інтернаті. У цьому році в Інтернаті вже є 20 хлопців і дівчат, які походять з Німеччини, Франції та Австрії. Це є доказом, що і молодь і батьки набирають довір'я до виховання і навчання в Українському Інтернаті. Директором його є проф. В. Максимович, а виховницею дівчат — студентка Віра Лавриненко.

Розуміється, що ведення такого інтернату вимагає великих коштів і спирається лише на датки нашого громадянства та українських установ.

Юнаки і юначки! А може б Ви також зробили «добре діло» та своїми грошовими збірками допомогли своїм друзям з Європи бути в українському середовищі? Пожертви можна слати на адресу:

**Ukrainischer Schulverein "Ridna Schkola",
8 München 2, Dachauerstr. 9, West-Deutschland.**

ВИМІННІ ЮНАЦЬКІ ТАБОРИ В КАНАДІ

«Це було чудово!...» — «Хочемо їхати туди знову!...» — «Ми ж побачили красу і могутність просторів Канади...» — «Зустріли багато нових друзів»... — такими і подібними відповідями в анкеті про цьогорічні вимінні юнацькі табори виявляло наше пластове юнацтво в Канаді своє захоплення цими таборами.

Юнаки з Вінніпегу переходять греблю бобрів під час 5-денної мандрівки (на 120 миль) канойками в Альгонкін Парку. — Світлиця пл. розвідник Богдан Кірюцько з Вінніпегу.

Уже двадцять років діє Пласт у Канаді. І тільки при нагоді святкувань різних ювілеїв у загальноукраїнському та пластовому житті наше пластуство мало змогу з'їжджатися на свої зустрічі. Досі їх відбулося шість. Щорічне ж табування юнацтва на тих самих оселях, із тими самими провідниками зі своїх станиць і щороку з подібними в дечому програмами, переставало цікавити наше юнацтво. Останніми роками табування для великої кількості юнацтва, зокрема старшого, у деякій мірі утратило свій чар. Перед проводом Пласту в Канаді постала чимала проблема — знайти засоби для організації міжстаничних таборів. Щоб утримати рівень табору, треба правильної діяльності частин і осередків під час цілого року. Вести таку діяльність можуть ентузіясти і вишколені провідники. Улаштовувати ж вишколи було неможливо через труднощі з оплатою коштів дороги. Хоча справа організації вишкільних таборів була дуже пекучою, але були великі труднощі їх підготувати та провести.

Тож із правдивим захопленням пластова молодь зустріла можливість їхати на дві зустрічі, які відбулися в Канаді — у 1966 р. на заході Канади у Скелястих Горах та в 1967 р. на сході Канади на Батурині біля Монреалю з нагоди 100-річчя Канади і 50-річчя віднови боротьби за

українську державність, та на вимінні табори в 1968 р. Це була виняткова і захоплива нагода їздити в гурті десятків і сотень молодих пластунів і пластунок уздовж і впоперек Канади на зустрічі і табори та вишколи завдяки видатній допомозі Канадського Уряду, який у кожному з названих років дозволив здійснитися мріям пластової молоді. Члени Комісії подорожів і виміни при Департаменті Громадянства в Оттаві мусять розуміти потреби молоді Канади, любити її, щоб дійти у своїх роздумах до знайдення такої виняткової форми допомоги виховній діяльності організованої молоді Канади, а в тому і Пласту.

Цьогорічними вимінними таборами провід Пласту в Канаді зміг провести три вишкільні та шість інших різномірних (щодо терену, програми і провідників та учасників) таборів.

РОДИ ТАБОРІВ

1) Вишкільний табір булавних таборів юначок тривав від 22 червня до 1 липня на Батурині біля Монреалю. Учасниць 32, в тому 10 членів проводу та інструкторок, 20 учасниць позамісцевих. Комендантка — ст. пл. Таня Бойко з Торонта, організатор табору — 4 Курінь УСП-ок «Ті, що греблі рвуть». допомагали також старші пластуни з 6 Куреня УПС-ок. «Буреверхи».

Юначки з гуртка "Мрія" з 4-ого куреня ім. Лесі Українки в Торонто під час відпочинку на мандрівці у Скелястих Горах.

2) Виховно-вишкільний табір для юначок тривав від 21 липня по 4 серпня ц. р. у Кемп Мортон біля Вінніпегу та в Давфіні. Учасниць — 29, в тому 15 позамісцевих із Канади. Комендантка: пл. сен. Галина Коваль з Вінніпегу — перший тиждень і ст. пл. Оксана Шулякевич з Монреалю — другий тиждень. Організатор — Пластова Станиця Вінніпег.

Сім юначок з Едмонтону і одна з Віндсору на березі озера, над яким був цьогорічний табір юначок у Альгонквін Парку.

Вишкільна група юнацьких виховників — 10, провідниця — пл. сен. Тоня Горохович із Торонта, організатор — Пластова Станиця Вінніпег. 10 учасниць цієї вишкільної групи вже враховані до числа учасниць табору ч. 2.

3) Вишкіл новацьких виховників на 2-ий ступінь КВ був на Батурині біля Монреалю від 24 серпня до 2 вересня. Учасників (пластуни і пластунки) — 37, у тому 20 позамісцевих. Комендантка — пл. сен. Надя Кулинич з Нью-Йорку, організатори — «Орлиний Круг» і Пластова Станиця Монреаль.

4) Вишкільний табір для юнаків у Гардентон біля Вінніпегу відбувся від 29 червня до 11 липня. Учасників 30, у тому 11 юнаків з інших пластових станиць. Комендант — ст. пл. Юрій Носик з Вінніпегу, організатор — Пластова Станиця Вінніпег.

5) Гірсько-мандрівний вишкільний табір для юнаків відбувся від 2 до 11 серпня в Джаспер, Скелясті Гори, Альберта. Учасників 40, в тому 20 позамісцевих. Комендант — пл. сен. Богдан Олійник, організатор — Пластова Станиця Едмонтон.

6) Гірсько-мандрівний вишкільний табір для юначок відбувся від 2 до 11 серпня ц. р. в Джаспер, Скелясті Гори. Учасниць 37, в тому 22 позамісцевих. Комендантка — пл. сен. Віра Кунда, організатор — Пластова Станиця Едмонтон.

7) Вишкільний водно-мандрівний табір для юнаків в Альгонквін Парк від 27 липня до 10 серпня. Учасників 126, в тому 16 позамісцевих. Комендант — ст. пл. Ігор Бардин з Торонта, організатор — Пластова Станиця Торонто.

8) Вишкільний водно-мандрівний табір для юначок-розвідувачок в Альгонквін Парку тривав від 27 липня до 10 серпня. Учасниць 55, в тому 20 позамісцевих. Комендантка — ст. пл. Христина Бардин з Торонта, організатор — Пластова Станиця Торонто.

БУЛАВИ І УЧАСНИКИ

У цьогорічних вимінних таборах булави та учасники були справді новими і вишкільними. Оце вперше підготовляли і провадили «школу»

булавних для таборів юначок на Батурині старші пластунки з Канади та США, вишкіл новацьких виховників і виховниць на Батурині вели члени «Орлиного Круга» із США і Канади, вишкільний табір для юнацьких виховниць у Вінніпезі проводили крім місцевих також пластунки з Монреалю, Нью-Йорку і Торонта, на таборі юнаків у Гардентоні, також біля Вінніпегу, булава складалася із самих юнаків під проводом ст. пл. Юрія Носика з Вінніпегу, гірсько-мандрівними таборами у Скелястих Горах опікувалися пластові провідники з Едмонтону і Торонта, а в обох таборах в Альгонквін Парку булави склалися повністю із старшого пластуства.

Щодо учасників у вимінних таборах, то вони прибули до окремих таборів із 14 різних пластових станиць. (Пояснення до скорочень назв місцевостей: В — Вінніпег, Вк — Ванкувер, Дт — Дітройт, Е — Едмонтон, Кл — Клівленд, Мн — Мінеаполіс, М — Монреаль, Н.Й. — Нью-Йорк, От — Оттава, Ош — Ошава, Р — Ріджайна, Скт — Саскатун, СК — Сент Кетерінс, Т — Торонто).

Назва таборів і кількість таборовиків за пласт. станицями та разом таборовиків.

1) Школа «булавних» Батурин, Монреаль В - 2, Р - 2, Т - 8, М - 2, США - 16	30
2) Табір УПЮ-ок, Кемп Мортон, Вінніпег В - 17, М - 7, От - 3, Р - 2, Т - 2, Н.Й. - 1	32
3) Кадра «Н», Батурин біля Монреалю В - 1, Вк - 1, М - 13, От - 3, СК - 2, Скт - 1, Т - 14	35
4) Табір УПЮ-ів, Гардентон біля Монреалю В - 28, От - 6, Р - 5	39
5) Табір УПЮ-ів, Джаспер Е - 21, Ош - 2, СК - 4, Т - 14	41
6) Табір УПЮ-ок, Джаспер Е - 15, СК - 7, Т - 15	37
7) Табір УПЮ-ів, Альгонквін Парк Е - 9, В - 6, Скт - 1, Т - 107, Мн - 2, Кл - 1	126
8) Табір УПЮ-ок, Альгонквін Парк Е - 10, В - 10, Т - 31, Дт - 4	55

Гурток юначок під час мандрівки по Скелястих Горах.

Разом брало участь у вимінних таборах — 395 учасників, у тому 133 позамісцевих з 11 осередків Канади, які користали з урядової допомоги на кошти переїзду до табору і повороту додому.

В анкеті, що її виповняли всі учасники, їхня опінія про табори — якнайкраща. Юнацтво втішалося різноманітністю занять у цих таборах: сходина, прогулянки на суші, по рівнинах Манітоби, по горах Альберти, Болтону, по водах Альгонквіну, по містах Канади, де їх зустрічали офіційні представники Канади, і де вони могли пізнати різноманітність не тільки терену, але й архітектури, скульптури та цілої культури своєрідних провінцій Канади.

Юнацтву подобалося їхати довгими годинами зі сходу на захід, із півночі на південь, воно подивляло розлогість канадської території, красу природи, гостинність міст. Молодь раділа, що нав'язала дружні взаємини з ровесниками, кожний і кожна пересічно щонайменше з 20-ма новими приятелями. Пластунство вчилося співжити із природою, поконувати великі труднощі мандрівок чи то горами, чи водою, гартувалося у невігодах, приносило радість довкіллю, коли воно спостерігало його бажання жити по-пластовому, згідно із скавтськими правилами і законом.

При нагоді цієї короткої інформації про вимінні табори в «Юнаку», журналі пластового юнацтва, дозволяємо собі в імені всіх учасників цих таборів та в імені Крайової Пластової Старшини в Канаді скласти найсердечнішу подяку Комісії подорожів і виміни у Департаменті Громадянства Державного Секретаріату в Оттаві на руки п. Рене Префонтена за моральну і фінансову допомогу, за ласкаві слова заохоти та за все інше, що уможливило нашому пластовому прововоді в Канаді повести цікаву виховну програму в користь української пластової молоді на літніх таборах у Канаді упродовж останніх трьох років.

Mayor Hugh Dunlop performed his first official function of the third annual Canada's National Ukrainian Festival this morning when he greeted 35 Ukrainian Girl Scouts, coming from all parts of Canada.

His Worship also presented Keys to the Town to the Scouts.

Mayor Dunlop told the Scouts, who called on him in the Council Chambers this morning, that he welcomed them to Dauphin and the Ukrainian Festival. He

said Ukrainians had a wonderful heritage and background, and noted that they should take some considerable pride in the tremendous amount of work that their grandfathers and fathers accomplished to make Canada and Dauphin the wonderful places they are. Mayor Dunlop told the group they symbolized all the hardship, working with ploughs, prairie and bush fires, the tough years and the happy years, that the pioneers endured.

Поміщуємо вирізок з англомовної газети в Давфніні, Манітоба, Канада, з текстом і двома світлинами про відвідини українських пластунок, учасниць вимінних пластових таборів, в липні ц. р., у манітобському містечку Давфніні, де вже втретє в літі ц. р. відбувався з великим успіхом український народний фестиваль.

Група юнаків і юначок з Едмонтону і Вінніпегу під час відвідин 13 серпня ц. р. відомої на весь світ місцевості Найсгра Фаллс, Онт. Перша з-ліва у другому ряді зв'язкова 2-го куреня УПЮ-ок у Вінніпезі, ст. пл. Лариса Гвоздунч, перший з-ліва в останньому ряді голова Пл. Групи в Саскатуні, пл. сен. о. Володимир Івашко.

Юнаки з манойками в Альгонквін Парку. Світлив пл. розвідник Богдан Кігуцько з Вінніпегу.

НАШІ ПЛАСТУНИ У В'ЄТНАМІ

Дорогі Подруги і Друзі!

Одержав я число «Пластової Ватри», і воно мене піднесло на душі. Радий я був прочитати про Свято Весни на «Вовчий Тропі», де я сам так часто їздив як член 21-го куреня УПЮ, а пізніше як член 25-го куреня УСП «Чорноморці». Часто згадую теренові ігри і спортові змагання на «Вовчий Тропі» і чекаю, коли ще раз зможу вернутись до пластування.

Уже три роки я далеко від пластового та українського життя, а єдиний мій зв'язок з Вами — це газета і часом книжка. Нема навіть із ким поговорити по-українському.

Уже майже рік служу у В'єтнамі при дивізії кавалерії, тепер ми перебуваємо недалеко ДМЗ, і часто зустрічаємо ворога в джунглях недалеко Камбоджі і Ляосу.

Патруля у джунглях нагадує мені завжди теренову гру — виходимо з бази малою групою — 10 осіб, прикрашені галуззям, ідемо за компасом і мапою. Терен дуже густий і нерідко треба рубати дорогу машетами. Як на пластовому таборі у часі теренової гри ми шукали за знаками і стрілками на стежках, так і тут шукаємо за ними, бо ворог має також свої знаки, щоб указати, де є міни або т. зв. «Бубі трепс».

Коли ми на тереновій грі мали хустинку на рамені і ворог схопив її, ми були «забиті». Тут трохи інакше. Коли ворог нас побачить або чатує на нас, то можливість бути справді забитим є дуже велика. Тому ми завжди дуже обережні, і коли чуємо недалеко найменший тріскіт чи рух, ми вже готові до бою.

Увечері немає ані ватри, ані теплої вечери — їмо свої приділи «Ц» і мало говоримо між собою. Кожний дякує Богові, що ще далі живий та згадує товаришів, що згинули чи важко поранені.

Як на пластовому таборі тримаємо стійку цілу ніч. Копаємо лисячі ями в колі, виставляємо міни і «Тріп флерс» та чекаємо на ворога. Але на цій стійці ніхто не спить, бо замість карного звіту він може лише дістати удар гранати. Таке тут наше життя, до якого ми вже звикли.

Завжди думаю, що Пласт мені багато поміг, багато навчив про життя у природі і про зарадність у терені.

Чекаю на чергову «Ватру» і вітаю Вас усіх щиро нашим Скоб!

поручник Роман Купчинський

ДУМКИ

(Із пластового журналу «Стріла» Куренів УПС і УСП «Перші Стежки»)

МОЛИСЯ: — це наймогутніша сила на землі.

ЛЮБИ: — це привілей даний Богом.

ЧИТАЙ: — це джерело мудрости.

ДУМАЙ: — це джерело Твоєї сили.

БУДЬ ПРИЯТЕЛЬСЬКИЙ: — це дорога до щастя.

ДАВАЙ: — день є закороткий, щоб бути
самолюбом.

ЗАБАВЛЯЙСЯ: — це секрет вічної молодости.

СМІЙСЯ: — це музика душі.

ПРАЦЮЙ: — це ціна успіху.

ЩАДИ: — це таємниця забезпечення.

**Чи Ви вже вирівняли
передплату?**

УСПІХИ НАШИХ МИСТЦІВ

ЕМАЛІСТ: ШОНК-РУСИЧ

Цього літа мистець Константин Шонк-Русич знову одержав нагороду на річній виставці у Вашингтон Сквер, у Нью-Йорку. Його емалі привагають увагу кожного глядача своєю кольоритністю і життєрадісністю. Цікаво, що наш мистець тепер повертається до техніки емалю, яку вживали за княжих часів у Києві: укладання і сполування справжнього срібла.

Із кінцем вересня мистець Шонк-Русич відкрив у Нью-Йорку при 318 Е. — 9-Ст. (пів ब्लюку від Пластового Дому) свою працю та галерію. Там можна побачити не тільки численні, чарівні емалі, але також його олійні картини та мозаїки. Є там і біжутерія з емалем.

Цього літа пластунки на таборі «Стежки Культури» мали можливість спостерігати і навчитись від нього, як уживати техніку емалі. Наш мистець дуже радо показує нашій мандрі цю техніку і заохочує до неї. Шонк-Русич є єдиним українським мистцем на американському континенті, що займається емалем.

Л. Онишкевич

Ольга Кузьмович

ЧИ СПРАВДІ ІДЕМО З КОЛЯДОЮ?

Швидкою ходою зближається знов до нас різдвяний час, а з ним не лише радісне родинне свято із традиційним нашим Свят-Вечором і взаємними відвідинами та подарунками, але також час, коли прийнятим звичаєм уся пластова молодь іде «з колядою». Ідуть вони гуртками, куреннями, роями, групами, відвідують українців у своєму місті, щоб заколядувати їм староукраїнським звичаєм, побажати зі святами, а при цьому і зібрати деяку суму грошей на пластові цілі.

Цей звичай так уже прийнявся у нашій громаді, що немає, здається, зорганізованої української молоді, яка б не ходила «із колядою». Колядують на молодечі організації, на українські школи, на церкву, на музичні школи тощо, але завжди на першому місці стоїть потреба зібрання додаткового гроша, а не відбуття справжньої коляди.

В ГЛИБОКІЙ ДОЛИНІ

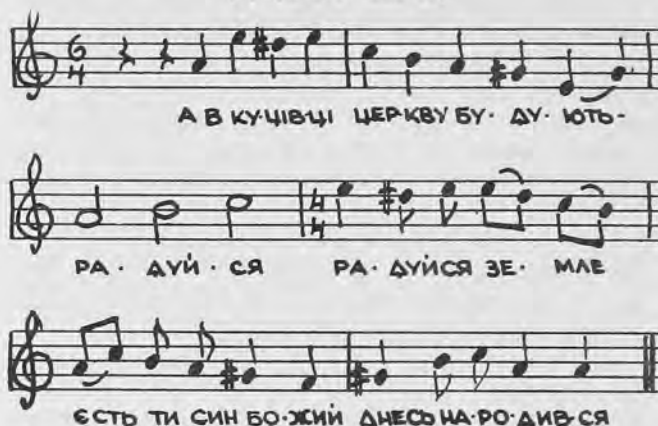
(Бойківська коляда)

1. В глибокій долині зізда ся з'явила,
Де Пречиста Діва Мати сина породила. (2)
2. А як породила, так йому співала:
Люлі, люлі, мій синечку, а я буду спала. (2)
3. Мамо моя, мамо, почекай годину,
А я піду так де разо принесу перину. (2)
4. Сину, Ти мій сину, де ж Ти тото годеи?
Еще нема дві години, як Ти ся народив! (2)
5. Мамо моя, мамо, чом же я не годеи?
Я сотворив небо й землю і сам ся народив. (2)

А В КУЦІВЦІ ЦЕРКВУ БУДУЮТЬ

(Гуцульська коляда)

1. А в Куцівці церкву будують, радуйся!
Приспів:
Радуйся земле есть Ти Син Божий днесь народився.
2. Збудували церкву із трьома верхами, радуйся!
Приспів...
3. Із трьома верхами, із трьома вікнами, радуйся!
Приспів...
4. А в перше віконце скочило сонце, радуйся!
Приспів...
5. А в друге віконце ізійшов місяць, радуйся!
Приспів...
6. А в третє віконце улетів янгол, радуйся!
Приспів...

У здогоні за збіркою фондів, хоча і на шляхетні цілі, усі з бігом років забули про справжнє значення коляди і цього дійсно староукраїнського звичаю.

Ба, що більше, Ви, молоді Друзі і Подруги, може не знаєте тепер чи просто не думаєте, що цей звичай був на те, щоб побажати зі святами, заколядувати і розрадувати, а не тільки зібрати якнайбільшу суму грошей від щирих і гостинних господарів.

Для Вас тепер найважливіше — мати успіх у збірці грошей та дістати похвалу від проводу станиці чи тих, що Вам дають доручення збирати «на коляду».

Пригадайте собі, як часто Ви колядували крім «Бог Предвічний», чи «Нова радість стала» ще також інші гарні, менше відомі коляди, а скільки разів Ви навіть не завдали собі труда добре

НОВАЯ РАДІСТЬ

(Бойківська коляда з повіту Скопе)

1. Нова радість світу ся явила,
Пречиста Діва Сина породила. (2)
2. А в Вифлеємі — в місті дуже рано
Вітати Пана пастирям казано. (2)
3. Звізда на небі ясна засіяла,
Східніх царів до Нього провезала. (2)
4. Принесли Йому: злото, ладан, миро,
За це прийняли небес плату щирю. (2)
5. Ірод лукавий з цього засмутися,
Що Цар предвічний на світ народився. (2)
6. Казав жовнірам повсюди шукати,
Дволітніх дітей у пень витинати. (2)
7. А Йосиф старець Діву забирає
І до Єгипту з Христом утікає. (2)
8. Нехай же Ірод вічно погибає,
Наш молодий Цар всіх нас потішає. (2)
9. Ми нині з Ним щиро веселімся,
Різдву Його всі низько поклонімся. (2)
10. Щоб нам дозволив щасливий вік дати,
А по смерті з Ним в небі царювати. (2)

вивчити ці звичайні коляди та гарно їх заспівати, а лише витягали збірку листу із проханням дати щиро на неї, бо це — «на Пласт».

А скільки разів зауважили Ви, щоб Ваші неукраїнські товариші, які також часто у різдвяному часі співають коляди, збирали при цьому гроші на свою організацію?

Ми свідомі того, що тут вина не за Вами, а за нами — «старшими», що набралися в останніх роках такого матеріялістичного підходу та Вас навчили так розуміти «коляду». Але чи не слід цього трохи змінити? Чи не слід повернути колядуванню його справжнє глибоке значення, як одного з найкращих наших традиційних звичаїв?

Тож спробуйте цього року справді колядувати, вивчіть щонайменше декілька колядок добре і гарно, та ідіть із побажаннями не лише до тих родин, що можуть найбільше дати, але і до тих, що самотні, бідні, хворі та старші віком, до тих, що будуть справді радіти Вашим молодечим співом та Вашою українською колядою.

ХТО З ВАС ВІДПОВІСТЬ?

На терені США діє вже довгий час крайовий реферат юначок-самітниць під прегарним провідом пл. сен. Лариси Зелик, яка не лише тримає контакт з усіма юначками-самітницями, що приголошуються до неї, але часто пише до них і дає їм цікаві завдання. Останньо пригадала вона своїм самітницям, що цей рік проходить в усіх скупченнях українців під знаком 50-річчя Української Державности, та що всюди із цього приводу відбуваються різні святкування, в яких бере участь також пластове юнацтво.

Наші юначки-самітниці не мають до цього можливості, і тому їхня провідниця призначила їм інший спосіб для відзначення цих роковин. Кожна з юначок-самітниць дістала запитник, який мусить сама виповнити та переслати до точно означеного часу. Крім цього старші юначки мають вибрати собі із запитника два питання і опрацювати їх ширше.

Подаємо цей запитник нашим усім читачам. Може і вони поглянуть на нього та спробують відповісти правильно на цих 16 питань або пошукати за правильними відповідями серед матеріялів, що найдуть у домашній, пластовій чи шкільній бібліотеці.

Редакція

ЗАПИТНИК ДЛЯ ЮНАЧОК-САМІТНИЦЬ

1. Коли почалась Перша Світова Війна?
2. Коли вибухла революція в Росії?
3. Коли постала Центральна Рада?
4. Хто став першим головою Центральної Ради?
5. Хто був при владі в той час в Росії?
6. Під чим проводом більшовики йшли тоді на Київ?
7. Коли був бій під Крутами?
8. Коли і де проголошено IV Універсал?
9. Хто тоді був головним командувачем українських військ?
10. Як тоді називалась українська держава?
11. Хто очолив українську державу після Центральної Ради?
12. Хто був на чолі української держави після гетьманату?
13. Хто був головою Директорії після В. Винниченка?
14. Із ким ще доводилось боротися українським військам крім московських більшовиків?
15. Що сталося 1-го листопада 1918 р.?
16. Коли і де проголошено злук усіх українських земель?

Щоб спопуляризувати нашу акцію привернення коляді її властивого вилу, крайова референтка юначок у США включила відшукання давніх, незнаних широко колядок у юнацький змаг, що тепер проходить. Подаємо Вам три цікаві зразки старших колядок — може допоможуть вони Вам поширити Ваш такий досі вузький і стандартний репертуар та цим оживити Ваше ходження «з колядою».

ПЕРШИЙ ПРЕЛЮД

Чи я свідомо проспівав свій перший спів,
коли впивались мушлі млістю пінних берегів,
коли каправий зорепад вже випрасовував
густими квачами опуклу голубінь світів?

... Я пам'ятаю ще,
нудьги блідої мелянхолії
у верб обіймах скупились.
А водограй дрімав.

... Я пам'ятаю ще,
дививсь на брості я бегонії —
гамак хирливих віт топивсь.
Надхнення сейф іржав.

Похміллям сну проймався,
взяв я чотки піндаричних од,
їх на ниву висіяв оголену —
хандрою ждав я на весну,
щоб скільчилися парості думок,
щоб очі, серце і любов
пожертвувати на багаттю бойовім,
щоб напиви
поглинули у труни морів, океанів,
і щоб трофеєм ті обрешкли нрави
у дзеленчання безвість полетіли.

Любомир Госейко
Рим, 1968 р.

СЕМІНАРИСТ — ПОЕТ

ЛЮБОМИР ГОСЕЙКО
вже четвертий рік пере-
буває в Римі, як учень
Української Папської Ма-
лої Семінарії. Під час
літніх канікулів гасив 17
свічок свого уродинного
торта в домі своїх бать-
ків, у Рубе, у Франції.
Під опікою українських
Отців Салезіян він по-
глиблює знання рідної
мови та, крім клясичних, улюблених йому англій-
ської та італійської мов. Цікавлять його вель-
ми українська література та сучасна молода по-
езія. У вільних годинах від лекцій він сторчма
кидається в лірику та клясичну і модерну музи-
ку (треба згадати, що Любомир закінчив п'яти-
річний курс скрипальства).

З ровесниками-семінаристами заснував він
модерний музичний ансамбль «Льос Бемос». Ке-
рує танцювальним гуртком у Малій Семінарії, що
своїми виступами уславився на різноманітних кон-
цертах в Італії. Друг Любомир разом із това-
ришами-пластунами редагує і видає семінарсь-
кий двомісячник «Водотриск» (треба би «Водо-
грай» — Редакція) у якому юні автори вміщують
свої твори.

Його поезія народилася марудним і маркіт-
ним тоном засинаючого осіннього сумерку. Йо-
го поезія — «це роковини містицизму і модель»,
знатне орудування слів, невичерпна скарбниця
сюрреалістичних образів, сповидних символічних
метафор, добірних порівнянь. Один поет із се-
мінарської групи, а саме Р. Бабовал, у своєму
вірші «Родивсь новий зелений лавр», у присвяті
Любомирові, так кінчає вірш: «Зближались зно-
ву роди Муз!» Істина? Поетична витівка?

Щодо його майбутніх плянів можна зразу
довідатись з його поезії.

На дальші напуття бажаємо юному Любоми-
рові та всім пластунам-поетам успіхів у науці та
в поезії і щоб міцно готували авангард християн-
ського воюючого руху.

Юнак Іван Задарко
Рим

Від Редакції: декілька віршів юнака Любомира
Госейка ми вже друкували цього року в «Юнаку».

Музичний ансамбль «Льос Бемос» учнів
Української Папської Малої Семінарії в Римі.

ПОРТРЕТ МАМИ

Колись, як спіле зерно
Тепер, як листя восени,
Мережане низками повутиння,
Ясніє мамине волосся.
Спадає на чоло,
Чоло змальоване стежками смутку і журби
(То я їх там втоптала).
Але прощають очі й цю мені вину —
Заквітчані смужками ласки й сміху,
І сяють синьо-зеленими веселками.
А уста мені всміхаються назустріч.

Лариса Микита
Лорейн, США

ПРО КОНТРАСТИ

Було
я згадую,
як ми вітали весну,
як ми стрічали молодість
сердечь
і уст.
І так бажалось нам
до дна
допити пристрасть.
Ми думали
про молодість,
як про розгульний карусель.
Нас вабили
контрасти кольорів,
контрасти слів,
контрасти вдач.
І хоч давно
дзвіниця кинула
лічити зорі,
лічити дні,
ранки,
трамваї і сонця,
ми знали, що
застояність її
нам сну
не віщувала.
Ми знали,
що контрастом вічності —
весна.

Роман Бабовал
Рим, 1968 р.

«ЯЛИНКА», написав Михайло Коцюбинський, «Дніпрова Хвиля», Мюнхен, Німеччина, 1968 р. 32 стор. Для німецько-мовних читачів появилася ця цікава книжка: український твір разом із перекладом німецькою мовою. Український оригінал має зазначені наголоси — це добре для вивчення мови у школах чи самому. Автором цього твору є відомий український письменник Михайло Коцюбинський. Переклала його д-р Анна Галія Горбач, яка також вже переклала багато інших українських творів німецькою мовою: «Фатаморгана», «За сестрою», «Цупке життя», «Лісові казочки» та «Синій листопад» — антологію української прози.

«Ялинку» можна набути за 4 нім. марки в д-р А. Г. Горбач. Подаємо її адресу:

Dr. A. Horbatsch, 6 Frankfurt/Main 50,
Platenstrasse 135/III, West-Germany.

Дорога Дадю!

Я ходжу вже другий рік з одним хлопцем з нашої станиці, і ми дуже розуміємося та любимося. Але я маю старшу на три роки сестру, яка не має нікого. Тому вона мені старається «відбити» Юрка. Кожний раз, як він телефонує, вона старається відібрати телефон і говорить з ним годинами, а як він прийде до нас, то я взагалі не рахуюся. Бавить його розмовою, сміється з мене та інакше не каже до нього про мене як «наша мала». Коли Юрка нема, тоді вона сміється передо мною з нього і старається мені представити в поганому світлі. Але Юрко нічого їй ще ніколи не сказав на її поступовання, і я починаю думати, може, він справді волить мою сестру, яка є у його літах — а мені не має відваги цього сказати? Порадь, що мені тепер робити?

Маруся

Дорога Марусю!

Як Твій Юрко не має відваги ясно поставити справи, то мусиш Ти цю відвагу мати. Якнайшвидше поважно поговори спершу з ним, а опісля із сестрою, і постав ясно: або Ти або вона!

Подруга Дада

Дорога Дадю!

Від літніх таборів ходжу постійно з одним юнаком і дуже в нім люблюся. Зближається свято Миколая та Різдво, і я хотіла б дуже щось йому дати від себе в дарунку — але боюся, щоб це не виглядало, щось йому накидаюся і зобов'язую також і його до дарунку. Порадь, що можна йому дати?

Орися

Дорога Орісю!

Цей перший подарунок напевно для Тебе дуже важливий, але, однак, він не може ще бути надто особистий. Тому найкраще надаються такі речі як гарна книжка з ділянки, яка його цікавить, альбом на знімки, щось із приборів до писання, плита з його улюбленою музикою або вишита Тобою, але справді гарна закладка до книжки.

Подруга Дада

Гуси відлітають

Уже облетіло листя. Спершу було золотисто-жовте, згодом мідяно-червоне. І стало поволі снуватися на крилах осіннього вітру, і безшесно падати на землю. Вітер підносив його і збивав у купини, що притулювались до стовбурів голих уже дерев. Між купинами листя і безлистими деревами зеленіла осіння трава.

Скляна наморозь лягла на зелень. Осінь кінчила свої завдання і стелила широку, простору дорогу зимі.

Пізно вставало сонце. Велике і наче заспане клало широкі малинові мазки на темне срібло озера. Із південного сходу розлягся крик канадських гусей. Був спершу далекий і ледве вловний. Але міцнішав із хвилини на хвилину і вже чути було в повітрі металічний поклик. Шуміли високо крила. Великий ключ гусей летів під ледве прояснілим небом і чорною громадою збивався і роз'єднувався, кружляв і кликав, і кликав-гега. Шії простягалися у простір. Ними гуси позначували напрям. І летіли, і кружляли, і кричали... Вони збиралися до лету.

Ключ падав на землю. Він приземлювався на кукурудзяному полі. Там дожидали його інші подорожні, багато їх. Паслися, літали до річки пити воду і знову верталися. Пізно ввечері знову крик гусей.

Уже сіло сонце пірнувши у сталь озера. Ще тільки смужка золотаво-червона ясніла на воді. Бігла на здогін сонцю. Але воно западало шораз глибше і темний фіолет лягав на озеро. Мукнула корова, одна й друга, заіржав кінь. Рипнули двері від стодоли. Холодний пізній вітер крутив листям і лягав на воду.

Здалеку, ще здалеку крик гусей. Летіли низько, летіли кількома ключами. Сонно-тужливо кричали гуси, пролітаючи понад головами людей. Вони дивились навздогін їм і кидали останнє прощання. Хто знає, скільки з них, мандрівників, не вернеться з весною? Хто знає, хто з людей доживе зустрічі з тими, що повернуться? Умовкав крик гусей. Вони приземлювалися на кукурудзяному полі. Збиралися до лету.

Михайло вийшов із хати. Зарядив мотор свого авта, виїхав з гаражу і ще зупинився на подвір'ї. Їхав до праці.

З-над озера піднялися дві гуски. Кричали протяжно, дзвінко. Сіли на городі, де росла зелена дрібна конюшинка. І паслися.

Михайло підійшов до них. Не боялися, не втікали. То були «їхні» гуси, з-над їхнього озера. Їм він сипнув кукурудзи і кинув шматочків хліба. Їли радо й безбоязко. Простягнув до них руки. Підійшли і шолопали дзьобами. Їли кукурудзу.

— Осінь, пора вам летіти. Буде нам сумно без вас. Але ви повернетесь, як рік-річно. Ви — наші гуси.

Піднялись, гегали і закружляли понад господарською головою. І прилучилися до ключа, що летів під поранковим небом.

Михайло і Галя вирішили поїхати до Канади. Поглянути як відлітають гуси. І кинути останнє «прощай» своїм любимцям.

Котилось по рівній дорозі авто, минало оселі й містечка. Туди на південний схід. Там на північному березі озера Ірі був заповідник пана Майнера.

Минали містечко Кінгсвіл. Крамниці повні вибагливих речей, одягу, пам'яток, харчів. На багатьох малюнок гуски, на інших напис: «огляньте прибіжище Майнера». Одні подорожні спинювались, інші швидко проїздили. Треба було смерком приїхати до Майнера.

Кількість авт збільшувалась, рух густішав і сповільнював. Уже нічого, жодних жител, жодних управних полів. Денеде водянні розливи, денеде лісок і хаща, річка і мокравина. Ніде нікого на просторих полях. Крутий поворот: наче з-під землі появляються будинки, загорожі, водоймища і люди. Багато людей. Так багато, що тяжко їм десь примістити вози. Через дорогу просторе поле обрамлене лісом. На полі гуси.

Тисячі їх! Ходять не поспішаючи, раз в один бік, то в другий. Інші шолопають і гладять пір'я, щось клюють на землі.

З будинку виходить пан Майнер. Це наймолодший син Джека Майнера, основника цього прибіжища, Джаспер. Півстоліття тому той приятель тварин прийняв тут птах, що відлітали. Гусок, лебедів, качок і менших пташок. Летіли здалеку, з Півночі і тут знаходили захист і харч і відпочинок. Тут вони збиралися до відлету.

Пан Джаспер іде уздовж ліса. Усі голови повертаються в його напрямі. Ворушиться поле густо покрите гусьми. І подається за ним. Ідуть усі, маршують. Голови простягнені. Пан Джаспер повертається і вони теж і йдуть за ним. Тисячі їх — до однієї людини. Усі вони знають його.

При дорозі музичний інструмент. Скринька. Її пускають в рух. Озивається поважна, наче релігійна, мелодія. Під її звук підносяться стада і стада, і вкривають небо. Літають, кружляють і небо чорніє від них. Невже гуси так відповідають на музику!?

Над'їздять вози навантажені кукурудзою. Стадо за стадом, гуси йдуть поза огорожу, на поле, де люди сиплють їм золоте зерно. Гуси вкривають сусідні поля, багна, чагарники, озера й потоки. Усе тут для них, тих утруджених мандрівників. Летять здалеку, аж з-над затоки Гадсон, з усіх околиць північної Канади. Вони в дорозі до середньої Америки, південних країн Сполучених Штатів Америки. Там зимуватимуть.

Джек Майнер, творець цього захисту, був звичайним сільським хлопцем. Жив і зростав у цій тут хаті. Тут серед полів і мокровин він став помічати птах і читати велику книгу природи.

І він бачив, що люди винищують тварин і що їхня кількість щораз зменшується, бо цивілізація є ворогом тварин. Що вони є не лише засобом харчів для людини, але й окрасою нашої землі. Що у постійній боротьбі гатунків одні винищують одних, і слабші, менше цінні, улягають сильнішим. Що неправдою є, начебто у природі панувала рівновага і вона сама вирівнювала стан своїх тварин. Що поміж неї і тварин увійшла цивілізація — масові лови, затроєні води і дерева, отрутне повітря.

Далека дорога перед птахами, що линуць на Південь. Хотілося Джекові знати, куди ж і якою дорогою летять вони. Хотілося допомогти їм. На його полях вони осідали безстрашно, відпочивали і він годував їх. Ловив у сітки та клав на їхні ноги алюмінієві обручки, а на них цитату із св. Письма, дату та адресу захисту Майнера. Хто, в якій країні застрілив таку птицю, посилав обручку та описував місце чи умовини, де воно сталося. Так Майнер вивчав, куди летять та де спиняються. Читав велику книгу Природи. Дні і ночі він і три його сини обручували птахів, відчитували, складали мапи й графіки.

Старий пан їздив з доповідями, учив людей і збирав гроші на утримання свого захисту. Докуповував ґрунти, сіяв і упрямляв кукурудзу, своїми матеріалами осилав університети. Його приють поширювався. Але всі вони, його птахи, ніколи не сідали на полях сусідів. Як знали, де межа між пристановищем богобоязливого мужа, їхнього приятеля, і полями звичайних людей, що держали в руках рушницю?

Мандруючи по Америці, Джек Майнер промовляв у всіх більших містах, у найбільших залях. Аж доки люди не зрозуміли його, того старого пана, що вчився із святої книги Природи.

Закони, датки, записи... Найвища англійська відзнака. Захист поширювався. Його взяла в опіку держава, ним стали правити опікуни. Бо

не стало Старого Пана, що любив мандрівну птаху. Його завдання стали виконувати сини, а з них наймолодший, Джаспер. Він сам заобручував шістдесят тисяч гусей і п'ятдесят тисяч качок. Але з неба, у якому відпочиває «батько консервації» (так називали старого пана Майнера ті, що оцінювали його працю і пішли його слідами), дивиться він на своїх синів, на людей, що зрозуміли його і благословить їхнє діло. Благословить усіх, багато їх, захистів, що постали за його почином чи зразком у Канаді, в Америці, в багатьох заморських країнах. Їх засновували люди, що покористовуючись Майнеровим досвідом, знали вже, як летять птахи і де їм потрібно відпочинку та харчів.

Галя і Михайло читали цю історію і тепер дивились на тисячі птах, що вкрили поле. Якже тут пізнати, котра їхня пара, коли вони всі однакові. І вона мала також обручки на ногах. З них пан Майнер читав, що ті самі гуси прилетіли до його захисту упродовж п'ятнадцятих, а то й двадцятих років.

Тиха мелодія линула і стелилася під сонцем, що сідало поза обрієм. Геганням утоми гуси прощалися з ним. Завтра воно зійде для них і день покличе їх до мандрівки-лету.

Летіло низько стадо. Пара відлучилась від нього і обнизилась. Кружляла понад головами людської пари. І кликала. Може кликала своїх добрих господарів до мандрівки з ними? А може кидала їм останнє «прощай».

— Гуси, гуси, гуси! — Гукнули обидвоє.

Ще хвилю кружляли і гегали. Але їх вабив крик стада. Тож підбились і полетіли услід за ним. Ніч насувалась на приют для птах. Покрила їх густим покривом. Умовк крик диких гусей, що спинились тут, де люди утримують для них пристановище.

Світла авт по дорогах. Танцюють як свято-йванські жучки. Людська пара поверталася додому. Туди, де над озером стоїть їхній дімок. Мале ж озеро брижиться під холодним вітром і зідхає дрібними хвильками. На ньому вже не гегатимуть канадські гуси. Пустка і тиша ляже на нього і лежатиме довгі місяці. Аж доки одного провесняного дня не прилетять гуси...

УКРАЇНСЬКА ТЕЛІЯ

В усіх культурних народів філателія має велику популярність і розуміння. Від юнака аж до дідуся, від найбіднішого до багатія, від малоосвіченого до науковця, — в усіх прошарках суспільства ви знайдете чимало таких, які присвячують цій ділянці культури, у міру своїх можливостей, багато уваги і любові. Уряди різних держав ставляться до філателістів з пошаною, прислуховуються до їхніх думок і бажань, підтримують їхні фахові організації і пресу, допомагають у влаштуванні філат. вистав, засновують окремі поштові музеї, у яких зберігаються поштові марки та все, що має зв'язок із поштовою діяльністю країни.

І так у численних країнах земного глобу дуже вчисто святкували нещодавно 100-річчя випуску перших поштових марок. А в нас, в українській філателії, святкуємо цього року 50-річчя перших марок Вільної України.

Українські поштові марки є інтерпретатором нашої історії. Погляньмо уважно і пригадаймо, то вчитасмо в них доволі багато.

Якою цікавою і дорогою є для нас тематика перших оригінальних поштових марок самостійної України, т. зв. «шагівок». П'ять різних куп'юр з різними рисунками і двома авторами проєктів (Гарбут і Середа), але всіх їх поєднує один дух — задокументовання і прославлення волі України. На марці на 10 шагів — соняшні проміння, проміння волі, на яких пишається наш державний герб — тризуб, освітили і ту частину земського глобу, на якій простягається наша Батьківщина. Марка на 20 шагів персоніфікує тодішній селянський стан України. На ній зображений український селянин із косою в руці, у брилі з колосками, а побіч знову тризуб. Рисунок третьої марки на 30 шагів — це персоніфікація відродженої України — голова молодої жінки заквітчаної пишним вінком квітів і стожок. Центр наступної марки, 40 шагів, займає тризуб, а останньої марки — номінал 50 шагів.

Рисунки всіх марок прикрашені рослинною орнаментикою. Яка ж багата Україна у прекрасну рослинність! І коли ми оглядаємо ці марки,

наші думки лнуть в Україну, у країну золотих ланів і запашних квіток. Про мистецьку вартість рисунків цієї серії так промовисто висловився В. Зонненберг-Федоровський з Донбасу (в 1935 р. на сторінках «Українського Філателіста»): «Національне мистецтво — це сама нація. Таке й мистецтво України на поштових марках. Воно наскрізь національне. От, візьмим марки з 1918 року, так звані видання Центральної Ради. Ці марки мали величезне значення для мистецтва. В них було відбито, унікалом, у чисто українському жанрі ввесь блиск і велич першої Народньої Української Республіки».

Ще одна оригінальна марка України, видана наприкінці 1918 року, марка на 20 гривень, проєкту мистця Обозненка — це також гарний зразок українського барокко. Ця марка була замовлена урядом гетьмана Скоропадського, але в поштовий обіг попала вона вже з розпорядку Директорії УНР.

А потім ціла низка провізорій — тобто надруків тризубів на колишніх російських марках. Вони є знаменним доказом спонтанного затирання слідів довголітньої окупації і zarazом історичною документацією, що сувереном на наших землях став знову український народ. Навіть советський каталог Чучіна не може промовчати факту національного підложжя акції накладання надруків тризуба на кол. російських марках.

Є ще т. зв. віденська серія марок, але вона не встигла вже виконати свого почесного завдання. Це видання появилось на еміграції і так розпочало еміграційний період нашого уряду. Це велика шкода для нашої філателії, бо ті марки, маючи обігову силу і будучи в поштовому обігу в Україні, мали б сьогодні далеко більшу вартість, так грошову, як і історичну. А проте, навіть і це необігове видання інформує про нашу історію і культуру.

Подав Є. Кстик

Від Редакції: Друзі Філателісти! В нас ще залишилося на складі пару комплектів каталогів українських марок. Ці каталоги можна набути по великій знижці (\$8.50 замість \$25.00!!!). Це є 8 книжок, разом мають 840 сторінок і 2478 ілюстрацій! **Замовлення посылати на адресу:**

**Mr. L. Onyshkevych — 9 Dogwood Drive,
Nassau Estates 11, Trenton, N.J., 08638, U. S. A.**

НАЙСТАРШІ АРХІТЕКТИ

Час від часу з гнізда вилітають (із окремих коридорів) цілі рої молодих королев і королів. Вони тоді мають крила, а королева ще не дістала свого "черевця". Вони знаходять собі нові місця і там починають нові колонії. Крила їм відпадають. Багато з них гине.

Сотні мільйонів років тому, як ще на землі не було ні людей, ні навіть ссавців, а могутні динозаври щойно починали розмножуватися по поверхні світу, жили вже наддивніші з архітектів природи, які так і залишилися досьогодні незрівняними будівельними інженерами на землі. Їхні тунелі тягнулися милями, їхні житла мають прекрасне охолодження-вентиляцію, а величиною своїх будівель (у порівнянні до своєї величини) вони залишили далеко позаду весь людський рід.

Мало хто з нас бачив їх, хоч більшість із нас живе у країнах, де вони живуть. Їх звуть «білими мурашками», хоч вони з мурашками не мають нічого спільного. Правдива їхня назва — терміти.

Ці дивні комахи є споріднені із караконами і подібними низькими в розвою комахами, і зовсім не є споріднені ні з мурашками, ні з бджолами, хоч мають з тими комахами багато подібностей: живуть великими містами-колоніями, поділяються на «касти», будують складні житла. Але вони розвинулися мільйони років перед мурашками і належать до найстарших комах світу.

Королева у своїй палаті. Король і працівники коло неї, а воляки на стійці навкруги.

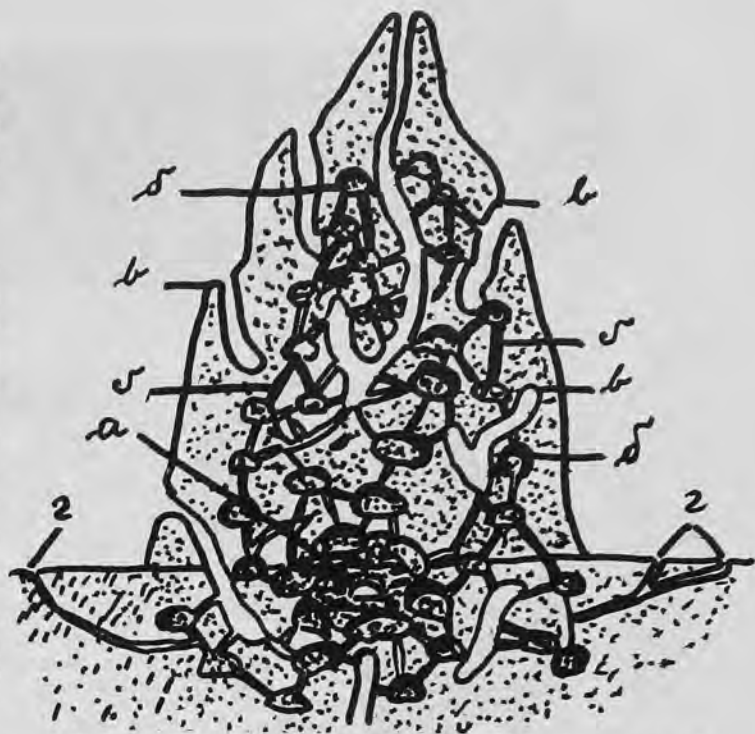
Живуть вони в багатьох частинах землі: Америці, Африці і т. д. Звичайно, люди бояться їх — і не дивно. Терміти належать до найбільше нищівних комах. Ось стоїть собі дім; здавалось би — міцний, у доброму стані. Але стукнеш його, а він валиться. Чому? Бо його колюми і бельки переїдені наскрізь термітами.

Терміти не люблять сонця; якщо б вони були на відкритому повітрі, то хутко згнули б. Вони будують собі тунелі, куди йдуть: в землі, у дереві. Майже нічого не може їм опертися. І тому мало хто їх бачив, хоч може вони живуть навколо нас.

Найславніші терміти в Африці, де їх різні породи будують височенні «термітарії» — будівлі з глини перемішаної зі спеціально виділеними соками. Ці будівлі надзвичайно міцні — на таку хату термітів може стати слон, і вона не завалиться.

Ті термітарії великі — не раз досягають 36 стіп (12 метрів), а то й більше. Щоб дорівняти їм, люди в порівнянні до своєї величини повинні б збудувати будинки на яких 13 тисяч стіп заввишки — десь такі зависокі, як славна гора Маттергорн в Альпах!

В Африці дуже гаряче. Як же ж делікатні комашки-терміти не спечуться у розжареній сонцем глиняній будівлі? Ту проблему розв'язали

Гніздо термітів у схематичному перерізі: а) королівські терени, б) плантації ґрунтів, в) вентиляційні просмики, г) бічні проходи із гнізда, д) коридори.

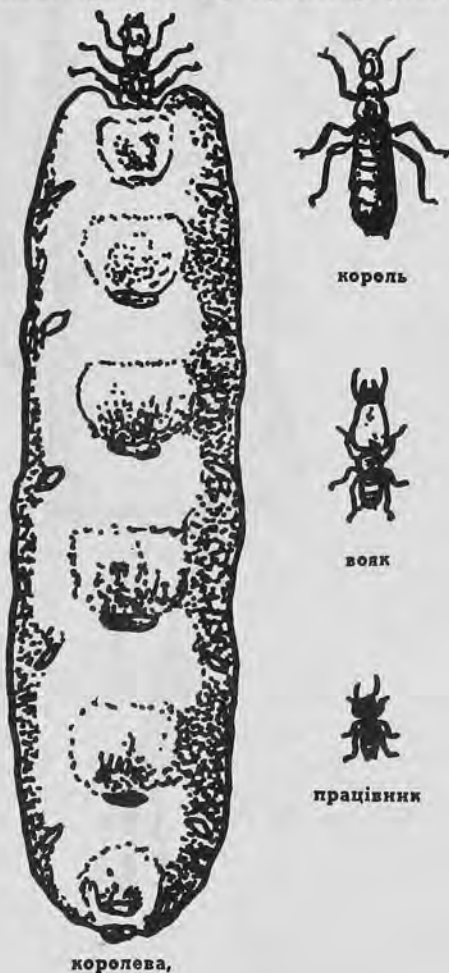
маленькі архітекти, додаючи до кожного свого «хмарочосу» скомпліковану систему вентиляції. Усередині термітарія є завжди приємно прохолодно, навіть у найгарячіший день літа.

У кожному гнізді термітів є складна суспільна організація. У середині гнізда є «королівські палати», де живе королева гнізда і один або більше королів. Королева величезна — в яких 20 разів більша від звичайного терміта. В неї велетенський, роздутий живіт, повний яєчок. Вона безупинно зносить яєчка. Вчислено, що за час 10 років (більш-менш час її життя) вона знесе 100 мільйонів яєчок — це вистачило б, щоб покрити термітами цілу поверхню Центральної Європи!

На щастя не всі терміти виживають, багато гине. Яєчками займаються терміти-працівники, яких є звичайно найбільше у гнізді. Вони теж будують нові тунелі, поширюють гніздо, роздобувають поживу, навіть плекають спеціальні грибки, які служать окремими «плантаціями» в термітарію. У гнізді термітів, звичайно, живе також цілий ряд інших комах, яких терміти «освоїли» колись мільйони років тому, так як люди освоїли собак, коней тощо. Звичайно, ті освоєні комашки не могли б вижити самі, без своїх панів термітів. Є в термітарію теж безліч паразитів — сотворінь, які живуть із залишків термітів, так як миші живуть між людьми.

Крім королеви, короля та працівників є в термітській колонії теж вояки, які охороняють гніздо та боронять працівників у їхніх експедиціях по поживу.

Не одне ще можна було б розповісти про цих цікавих комах.

УКРАЇНЬСЬКА МОДА СТАЄ ПОПУЛЯРНОЮ

В останніх двох роках бачимо в загальній моді стільки пристосування вишивки і псевдовшивки чи друку різного роду і походження, що навіть ті з-посеред Вас, які досі були ворогами нашої вишивки для щоденного одягу, а навіть часом її соромилися, — починають роздумувати, чи і їм не придбати собі щось із стилізованого народного вбрання.

Досі вживали вишивки звичайно на літні суконки із полотна, на блузках тощо, моделі яких ми знаходили в українській жіночій пресі або у вечерових суконках, які показувано на численних вишиваних вечерницях у різних містах, звичайно улаштовуваних Союзом Українок Америки.

На вишиваних вечерницях часто находимо між нагородженими прізвиська знайомих пластунок, отже, знаємо, що багато пластунок таки цікавиться і бажає пристосувати українське народне вбрання до модної силуетки.

Таких виявів бачимо щораз більше і то збірних, як ось, наприклад, нещодавно чули ми про «пластове весілля» на якому подружки, а то і друзі молодих, були у вишиваних суконках і сорочках, а в Австралії — читали ми — курінь старших пластунок «Степові Відьми» виступив в од-

ОПИС МОДЕЛІВ

- Ч. 1.** Хустка на голову на вітряний, зимовий день із легкої білої вовни, прикрашена вишивкою з волічки і закінчена китицею з різноколірової волічки (барв вишивки) як при гуцульському киптарі.
- Ч. 2.** До хустки може бути пристосована суконка із такої ж самої білої чи кремової вовни із так модним цього сезону стоячим комірчиком і вузькою вишивкою, приміщеною на заді і переді раглянового шва рукавів.

накових чорних прикрашених червоною вишивкою вечорових суконках на своїй вечірці. У цьому році пластуни у США виготовляють собі цілими куреннями самі або при допомозі своїх матерів однакові гуцульські бронзові киптарі, які не лише прегарно виглядають на однострої (чи бачили Ви світлину пластунок із Верховним Архiepіскопом Йосифом Сліпим на «Вовчій Тропі» у жовтневому числі «Юнака?»), але є знаменитим та теплим його завершенням.

Чи не хочете Ви, молоді мої подруги, після цих доказів також індивідуально виступити в чомусь оригінальному, що звернуло б на Вас увагу своєю модною силуеткою не лише на вечірці чи влітку під церквою, але саме тепер — у сірих зимових місяцях?

Придивіться добре до цих декількох моделей, що їх подаю для Вас. Може використаєте щось із них, а коли Вам це вдасться, доконче зробіть світлину та перешліть мені, щоб я помістила у «Юнаку».

Подруга Оля

- Ч. 3.** Елегантна пополуднева суконка з легкої вовни або синтетичного матеріалу, без рукавів з вузькою вишивкою, розміщеною симетрично трикутниками на цілій суконці. Внизу два рівні поперечні пасочки роблять враження так модного тепер крою туніки. Надається для високої на зріст дівчини.
- Ч. 4.** Теплий жакетик із білого або кремового сукна, 3/4 довжини вшитий на подобу жупана, обшитий червоною або помаранчевою гладкою вовняною крайкою спереду та на бічних швах. Три гудзики із тієї самої крайки, що обшита. Спідничка з того самого матеріалу, що жакетик.

(Рисунки виконала для «Юнака» пл. розв. Марта Навроцька).

УКРАЇНЦІ НА XIX-й ОЛІМПІЯДІ В МЕХІКО

На XIX Олімпіяді, що відбулася в Мехіко у часі від 12 до 27 жовтня ц. р., брали участь представники 62 держав. Напевно, усі наші читачі слідували з великим зацікавленням за перебігом Олімпіади у пресі і телевізії, а передусім слідували за вислідами змагань і перемогами спортсменів країни їхнього поселення, які їм добре знані та за якими були їхні симпатії.

Однак, не знаємо, чи всім відомо, що у советській олімпійській дружині, яка складалася із 331 змагуна було багато українців, які, однак, виступали як змагуни СРСР. Советська газета «Молодь України» подала для кращої орієнтації список спортсменів — українців та з України, подаючи рік народження і місце проживання. Отже, якщо б дослівно брати цей список, то кожний шостий член команди з СРСР був українцем або постійно живе в Україні, хоча його прізвище вказує радше на неукраїнське походження.

Ось подаємо за щоденником «Свобода» їхній список із датами народження та місцем осідку, у якому впадає у вічі велика кількість спортсменів із російськими прізвищами, дуже низький відсоток жінок-спортсменок з України та більшість прізвищ, що вперше являються у складі олімпійської дружини.

СПОРТ

Кошівка: Анатолій Поливода, 1947 р. н., Київ.

Бокс: Віктор Запорожець, 1947, Миколаїв, Володимир Мусалімов, 1944, Київ.

Вільна боротьба: Володимир Гульткін, 1942, Київ, Борис Гуревич, 1937, Київ.

Велоспорт: Юрій Дмитрієв, 1946, Львів, Сергій Кравцов, 1948, Харків, Анатолій Старков, 1946, Харків, Ігор Целовальников, 1944, Харків.

Водне поло: Олексій Баркалов, 1946, Харків.

Відбиванка: Володимир Беляєв, 1944, Луганськ, Володимир Іванов, 1940, Київ, Євген Лапинський, 1942, Одеса, Василіос Матусевас, 1945, Харків, Віктор Михальчук, 1946, Одеса, Юрій Поярков, 1937, Харків, Борис Терещук, 1945, Київ.

Веслування академічне: Валентин Кравчук, 1944, Київ, Олексій Мішин, 1941, Київ, Володимир Стерлик, 1940, Київ.

Веслування на байдарках і каное: Георгій Карюхін, 1939, Херсон, Володимир Морозов, 1940, Київ, Юрій Стецько, 1945, Київ, Микола Чужиков, 1938, Лисичанськ, Олександр Шапоренко, 1946, Суми.

Легка атлетика: Микола Авілов, 1948, Одеса, Євген Аржанов, 1948, Київ, Геннадій Близнецов, 1941, Харків, Леонід Борковський, 1940, Київ, Юрій Волков, 1938, Кривий Ріг, Володимир Голубничий, 1936, Суми, Валентина

Евєрт, 1946, Харків, Валентина Козир, 1950, Київ, Віктор Кудинський, 1943, Київ, Вячеслав Скоморохов, 1940, Луганськ, Лілія Ткаченко, 1956, Харків, Олексій Хлопотнов, 1946, Харків, Лідія Цимош, 1942, Львів.

Парусний спорт: Валентин Манкін, 1938, Київ.

Плавання: Лідія Гребець, 1953, Полтава, Юрій Громак, 1948, Львів, Тетяна Дев'ятова, 1948, Харків, Зоя Дусь, 1952, Луганськ, Євген Михайлов, 1947, Полтава, Володимир Немшилов, 1948, Львів.

Стрільба: Анатолій Онишук, 1940, Львів.

Сучасне п'ятиборство: Павло Ледисев, 1943, Львів, Борис Онищенко, 1937, Київ.

Фехтування: Йосип Вітебський, 1938, Київ, Григорій Крис, 1940, Київ, Віктор Путятін, 1941, Київ, Віктор Сидяк, 1943, Львів, Василь Станкович, 1946, Львів.

Штанга: Володимир Беляєв, 1940, Київ, Леонід Жабонський, 1938, Київ.

10-21-68

Prilistok z XIX-oi
Olimpiadi v Meksiko
m. pravnik
Arkadij Zinkevich
z Baltimoru

PRINTED IN MEXICO

Карточка з привітом від нашого передплатника пл. уч. Аркадія Зінкевича з Балтімор, США, яку він нам вислав з 19-ої світової Олімпіади у Мехіко.

Мехіко, (УІС «Смолоскип», 28 жовтня). — Під час XIX Олімпіади в Мехіко відкрито Бюро Українського Олімпійського Руху, яке спільно з Українською Інформаційною Службою «Смолоскип» вело інформаційну діяльність серед чужинецьких представників, преси і спортсменів.

За час олімпіади Бюро розповсюдило серед чужинецьких пресових агенцій, преси, національних олімпійських атташе і спортсменів такі матеріали: книжку англійською мовою «Українські Олімпійські Чемпіони», копію протестного листа до президента Олімпійського Комітету А. Брандежа, список українських спортсменів з олімпійської команди СРСР, українські пропам'ятні олімпійські марки, звернення українського Олімпійського Руху і групи українців у вільному світі до українських спортсменів з України, захлаявні матеріали з України, окремі числа молодечого — студентського журналу «Смолоскип».

Напередодні відмічення двадцятої річниці проголошення Об'єднаними Націями Хартії Прав людини було тут розповсюджено англійською і французькою мовами меморандум СКВУ на Тегеранську конференцію, меморандум українсько-

канадських правників та переклади чужими мовами листів українських політичних в'язнів у Мордовії.

25 жовтня Український Олімпійський Рух улаштував у пресовому Олімпійському центрі в готелі Марія Ізабель зустріч із групою американських, канадських і англійських журналістів, яких поінформовано про домагання, щоб Україна брала окрему і самостійну участь в Олімпіаді та передано їм відповідні матеріали. Чужинецькі журналісти на цій зустрічі ставили наголос на заяву Г. Коробкова, головного тренера Олімпійської команди ССРСР, який заявив, що советські спортсмени показують низькі результати через високе положення Мехіко. Ген. секретар ОУР О. Зінкевич спростував це твердження, подавши до відома чужинецьким журналістам про тренування спортсменів ССРСР над озером Севан у Вірменії, а згодом у Ленінакані, які положені приблизно на тій самій високості, що Мехіко.

На цій зустрічі був присутній також один журналіст, приятель українців з однієї із сателітних країн, який поділився із присутніми цікавими спостереженнями про відносини між спортсменами і тренерами та адміністраторами з Олімпійського Комітету ССРСР в Олімпійському Селищі в Мехіку.

Крім численних зустрічей і розмов з чужинецькими представниками, Бюро вислало до місцевої преси вяснювальні листи про національний склад спортсменів з ССРСР та домагання, щоб Україна брала окрему участь в Олімпіадах. Текст цього листа опублікував єдиний англомовний щоденник у Мехіку «Де Нюз». Того ж самого дня мекіканська радіовисільня мала спеціальну радіопередачу про неросійських спортсменів у команді ССРСР. У передачі було багато сказано й про українців та поставлено домагання, щоб не називати спортсменів з ССРСР росіянами.

У цьому напрямі працював у Мехіку представник литовців д-р Віляйті, про що писав мекіканський щоденник «Ексельзьор» з 26 жовтня.

У Мехіку в програмі Культурної Олімпіади виступала канадська фольклорна група, яку очолював канадський українець Лев Коссар. У групу, яка нараховувала 60 осіб, входив танцювальний гурток Українського Національного Об'єднання (УНО) з Торонта — «Калина». В ньому брали участь українці — Ю. Бодикевич, Леся і Роман Мігос, І. Нестор і Д. Орихівський. У канадський фольклорний монтаж був уключений український танець композиції С. Джугана — «Женці». У канадській групі працювали також українці пані З. Коссар, і скрипаль В. Дідух. Про цю групу і про її численні виступи в Мехіку і на провінції та про українців у ній писала прихильно місцева мекіканська преса.

Висліди про українських переможців на XIX Олімпіаді було розіслано англійською мовою чужинецькій пресі та агенціям у цілому світі.

УКРАЇНСЬКІ ПЕРЕМОЖЦІ НА XIX ОЛІМПІАДІ

Мехіко (УІС "Смолоскип") — У склад Олімпійської команди ССРСР входило понад 70 українців, які живуть в Україні і в інших частинах ССРСР.

Нижче подаємо список українських переможців на XIX Олімпіаді в Мексикі, які здобули перші три місця. Спортсмени, які здобули золоті медалі, стали чемпіонами Олімпійських Ігор.

ЧЕМПІОНИ XIX ОЛІМПІАДИ

Золоті медалі

1. Володимир ГОЛУБНИЧИЙ, легка атлетика, ходьба на 20 км. (1:33:58,4),
2. Леонід ЖАБОТИНСЬКИЙ, важка атлетика, триборство (572,5 кг),
3. Борис ГУРОВИЧ, вільна боротьба,
4. Валентина МАНКИН, парусний спорт, одиночка (11,7 пунктів),
5. Віктор СИДЯК, фехтування, командна першість,
6. Олександр ШАПОРЕНКО і Володимир МОРОЗОВ, веслування на кану, двійка, 1000 м. (3:37,57),
7. Віра ГАЛУШКА, волейбол (жінки), командна першість,
8. В. Кравченко, В. Беляєв, Є. Лапинський, В. Михальчук, Ю. Поярков, Б. Терещук, волейбол (чоловіки), командна першість,
9. Наталія КУЧИНСЬКА — гімнастика,
10. Лариса ПЕТРИК — гімнастика.

Срібні медалі

1. Григорій Крис (дві медалі), фехтування, одна індивідуальна і одна командна,
2. Олександр Шапоренко, кану, одиночка, 1000 м. — (4:03,58),
3. Володимир Косинський, плавання, брас, 100 м. (2:29,2),
4. Галина Прозуменщикова, плавання, брас, 100 м. — (1:15,9),
5. Йосип Вітебський, фехтування, командне друге місце,
6. Олексій Баркалов, водне поло, командне друге місце.

Бронзові медалі

1. Микола Смага, легка атлетика, ходьба на 20 км. — (1:34:03,42),
2. Валентина Козир, легка атлетика, стрибок у висоту (1.80 м.),
3. Галина Прозуменщикова, плавання, 200 м. брас (2:47,0),
4. Л. Самотесова, легка атлетика, естафета 4 x 100 м. (43,4), командне третє місце,
5. Валентин Кравчук і Володимир Стерлик, академічне веслування, вісімка зі стерновим (6:09,11), командне третє місце,
Юрій Громак і Володимир Косинський, плавання, естафета 4 x 100 м. (4:00,7), командне третє місце.

“ХВИЛІ ПРУТА”

Учасниці курінного табору УПЮ-ок “Хвилі Прута” приготувляють таборову хроніку.

Це назва нашого 3-денного курінного табору.

Біла неділя, 25 серпня цього року. Ранок був соняшний і теплий. Зібрались ми всі у церкві на найраншій Службі Божій, щоб, помолившись Богу, розпочати ще перед полуднем запланований нами табір.

Та коли ми вийшли із церкви, побачили з острахом, що все небо вкривається чорними хмарами і стає холодніше. Швидко запакували ми до авт увесь таборовий виряд, і ціла валка рушила на призначене місце. Це посілисть пані Назаренко та її сина, біля містечка Лекпорт, півгодини їзди автм із Сиракуз. Там ми відбували теж у цьому році наше станичне свято весни. Цим разом пані Назаренко відступила нам на табір дуже гарну площу під високими деревами, недалеко її хутора.

Приїхавши на місце, ми хутко взялися розбивати шатра, бо кожної хвилі можна було сподіватися великого дощу. Та Бог добрий і всемогутній, і сталося так, що всюди навколо, включно із Сиракузами і Ютикою, шаліла буря, але в нас не впала ні одна краплина дощу. Ця обставина додала нам доброго настрою і багато енергії, і в короткому часі цілий

табір був улаштований, а обід зварений. Коли приїхали юначки з Ютики, ми відкрили наш табір молитвою, пластовим гимном, курінною піснею і 1-шим наказом.

Склад таборового проводу був той самий, що й курінного проводу, а саме: пл. сен. Марія Логан — зв'язкова, пл. сен. Володимира Смик — головна виховниця, пл. розв. Роксоляна Тим'як — курінна, пл. розв. Маруся Александрович — писарка, пл. розв. Мира Рубич — скарбничка і магазинерка.

Стан табору — 17 учасників. Головною темою у програмі табору — була Гуцульщина. Кожного дня ми мали гутірку про Гуцульщину, пізнали її положення, природу, запізналися з назвами її важливіших гір, містечок і сіл, а також кожна з нас нарисувала собі мапу Гуцульщини. На першому вечірньому вогнику — вибрали ми назву табору “Хвилі Прута”, а поодинокі шатра вибрали собі назви гуцульських пісень як от: Марічка, Черемшина, Писаний Камінь, Спомин з гір, Верховина.

У нашу 3-денну програму включили ми ще теренознавство, орієнтацію в терені, в'язання вузлів, сигналізацію, теренову гру, вишиван-

Таборовички курінного табору “Хвилі Прута” ідуть по фас.

ня байбараців з рівночасним читанням новель письменника Гуцульщини — Марка Черемшини, а також спів. Ми вивчили або повторили 7 гуцульських пісень, а пісня “Понад Прутом моя Коломия, лине пісня її голосна...” стала наче нашою таборовою піснею.

Окрему увагу звернули ми на розмовну українську мову. Треба із приємністю ствердити, що упродовж цілого табору в таборі панувала лише наша рідна мова.

Ми зробили теж нашу таборову хроніку, до якої вписали всі пісні, які ми вивчили, вірші про Гуцульщину, які уклали самі юначки, а теж “таборові сплетні”. Кожного дня увечері мали ми вогник, а вночі тримали стійку.

При відкритті табору кожна з нас одержала від наших виховниць по 100 пунктів, які ми могли за час табору подвоїти, а то й потроїти або могли теж втратити. На останньому наказі при закритті табору наші виховниці подали вислід, який вказав, що всі ми справувалися дуже добре. Ті юначки і членки курінного проводу, які натрудилися найбільше над підготовою і переведенням табору — дістали окреме призначення.

Закінчення табору відбулося у вівторок, 27 серпня увечері, у приємності нашого станичного пл. сен. о. Богдана Смика, батьків пластунок та декількох гостей. Це закінчення складалося з короткої програми і останнього наказу.

Хоча погода нам не сприяла, бо було холодно, а другого дня і майже цілу одну ніч ілльав дощ, але ми вичерпали вповні заплановану програму і мали те моральне задоволення, що цей табір ми самі запланували, самі зробили всю потрібну підготову і самі його провели. І хоч згідно із таборовими приписами 3-денне таборівання під шатрами не можна ще називати табором, го для нас самих — це були перші кроки в тому напрямі, і на другі вакації ми постараємося, щоб наш табір не лише програмою, але і часом тривання відповідав справжньому таборові.

Скоб!

Пл. розв. Роксоляна Тим'як,
курінна юначок
Сиракузи, США.

ВЕРХОВНИЙ АРХИЄПИСКОП У САСКАТУНІ

Блаженніший Верховний Архiepіскоп промовляє до молоді під час пластової ватри.

У промові до пластової і сумівської молоді Блаженніший Владика сказав: "Тепер у таборах має багато ігор і забав, але опісля це все буде не лише гарними споминами, але також корисним і помічним вмінням у вашому житті... Будете вдячні вашим виховникам, які дбають про те, щоб ви вирости на чесних і характерних людей, добрих та прикладних громадян Канади та вірних членів українського народу".

Пл. юначка Дарка Овчар передає Блаженнішому від пластової молоді подарунок.

13 липня ц. р. Блаженніший Верховний Архiepіскоп Йосиф Сліпий, в товаристві Преосвященних Владик Ніла Саварина з Едмонтону та Андрія Роборецького із Саскатуну і духовенства відвідав літню оселю "Український Парк" коло Саскатуну, де щороку відбуваються пластові табори для членів Пласту у Саскатуні. Був Він учасником привітальної програми в новацькому таборі "Зелене Підлюте" та на пластовій ватрі.

ЗМАГАННЯ ЗА ПЕРШІСТЬ У СТІЛЯННІ НА "ГОВЕРЛІ"

У неділю, 15 вересня ц. р., Станиця Братства кол. воєв І УД УНА в Торонті влаштувала на оселі "Говерля" змагання за першість у стрілянні з рушницями. Головою Станиці Братства є тепер сотник Степан Гуляк, а керівником стріляння був кол

дивізійник Ілярій Кушніренко. У змаганнях взяли участь юнаки СУМ-у і Пласту та дві юначки — Анна Падик і Надія Середа.

Збірну СУМ-у репрезентували: В. Лейбюк, Л. Горейко, Б. Середа, Ю. Стойко і Б. Падик, а збірну Пласту

Учасники змагань за першість у стрілянні на оселі торонтських дивізійників "Говерля". — Світлий Василь Куций.

Усміхніся!

ЦІКАВЕ ПРО ПІВНЯ

Якось спитали, чому півень стоїть на одній нозі?

Відповідь була така: «Якщо півень підійме обидві ноги, то впаде».

ОСЛЯЧИЙ КЛОПІТ

Одна наївна людина, б'ючи осла, промовляла: «Якщо ти не хочеш, щоб на тебе сідали, то навщо було родитись ослом?»

ДРУЖНЄ ЗАПРОШЕННЯ

— Чи ти сьогодні вільний?
— Так.
— А завтра в обід?
— Вільний.
— А післязавтра увечері?
— Зайнятий, а що?
— Шкода! Хотів запросити тебе післязавтра увечері на вечерю.

Дружина торонтських юнаків-учасників змагань у стрілянні. — Світлий Василь Куций.

— Б. Боднарчук, Л. Федина, І. Клим, Р. Маланчій та Ю. Гарапа.

В загальному точкуванні першість завоювали юнаки СУМ-у, досягнувши 573 пункти. Юнаки Пласту здобули 548 пунктів. Перехідну чашу на 1968-69 рік затримали юнаки-стрільці СУМ. У збірній Пласту вирізнився Ю. Гарапа, який здобув сам один 127 пунктів і за те дістав нагороду. Серед юнаків СУМ-у друге місце зайняв Б. Падик (126 п.), третє — Л. Горейко (125 п.).

У розгрі за індивідуальну першість взяли участь дівчата і хлопці. Вони разом досягнули 488 пунктів. Рівне число пунктів здобули Анна Падик і Р. Трутяк (СУМ) — 102 пункти, третє — Надія Середа (98).

(За "Гомоном України")

"ВЕСНІВКА" — ХОР ЮНАЧОК ІЗ ТОРОНТА

Наче "дрібная цвітка" з відомої поезії М. Шашкевича розцвілася і наша мистецька "Веснівка" під проводом своєї диригентки — Квітки Зори-Кондрацької. Квітка любила співати змалку. Бувши у пластових таборах, завжди уміла згуртувати юначок та заохотити їх співати при ватрах чи й на "концертах" для батьків у таборових ідальнях або й під деревом на площі. А згодом, коли почала музичні студії, спеціалізуючись у диригентурі, знайшла відповідне середовище юначок у школі українознавства при церкві св. Отця Миколая в Торонті. Тут разом з ентузіастами співу — юначками та з цінителем цієї форми виховної праці серед молоді, із своїм опікуном, парохом цієї церкви о. д-ром Б. Липським — плекає ось уже понад три роки любов до української пісні.

Уже понад три роки парохіяни радіють та милуються церковним співом "Веснівки" під час недільних богослужень. "Веснівка" щораз частіше і відважніше розкриває свої пелюстки, своє вміння співати і любити красу. Ось вона на концертах у честь Тараса Шевченка середньошкільної молоді Торонта, згодом бачимо її на

інтернаціональних імпрезах, на різних святкуваннях парохії чи торонтської громади.

Цього року "Веснівка" вітала співом Верховного Архiepіскопа Йосифа Сліпого в Торонті, а це дало змогу познайомитися з нею гостям із США, які й запросили її співати на святкуванні 75-річчя "Свободи" на "Союзівці" в США, у вересні ц. р.

Тепер "Веснівка" пригтовляється до шкільного концерту Курсів Українознавства Свято-Миколаївської церкви та, можливо, до виїзду на запрошення громади до Нью-Йорку і Філадельфії. Кожного вітінка з мурів школи відчиненими вікнами линути чудові мелодії про Київ, Дніпро, про Верховину, про лелеченьків, про Іванка і про дівочу любов... А часом і в пластовій домівці, коли юначки, учасниці цього хору, зберуться і мають час, чекаючи на зайняття, вони радо співають, звеселяючи домівку. А тоді всі присутні тут разом з ними переживають усе, що переливають пісні у їх серця — радість і сміток, тугу за красою і все інше багатство думок і переживань наших незрівняних пісень.

Гребля

Хіба ж вони — цих 58 юначок зі своєю диригенткою, Квіткою, посередина не нагадують нам і квітів і весни?...

ВЕСЕЛКА

144 Друга Евеню в Нью-Йорку
(в Пластовому Домі)
Tel.: ORegon 4-9576/-79/-98

відкрита щодня від вчасного ранку до пізньої ночі.

- * Зимні і теплі перекуси, сніданки, полуденки *
 - * содові води *
 - * морозиво *
 - * солодощі — теж вибагливі, імпортовані
 - * шкільне і квітц приладдя *
 - * українські і чужомовні часописи.
- «Веселка» є улюбленим місцем зустрічей нашої молоді!

Усміхнися!

ЗАДОВОЛЕННЯ

— Знову не вбив жодного зайця?!

— Не вбив. Але, незважаючи на це, я дуже задоволений.

— Чого?

— Бо нагнав на них такого страху, що всі повтікали.

МИНУЛИЙ ЧАС

— Васильку, — звернувся вчитель до учня. — Як буде минулий час від дієслова «прокидається»?

— Спати, — відповів учень.

ДОБРА ПОРАДА

— Грицю, тобі не холодно?

— А коли холодно, то що?

— То трусь.

Будьте ПЕРЕДплатником,
а не ПІСЛЯплатником

«ЮНАКА»!

Тому

ЩЕ СЬОГОДНІ

вишліть 6.00 дол.

як передплату на 1969 р.

ГОСТІ

— Петре, чому хата завжди повинна бути чистою?

— Бо завжди можуть прийти гості!

ПЛАСТОВЕ ПІДПРИЄМСТВО

МОЛОДЕ ЖИТТЯ

Єдина пластова крамниця
у США має на складі:

- * пластові однострої *
- * пластові відзнаки до одностроїв
- * таборовий виряд *
- * пластову літературу *
- * і т. п.

MOLODE ZYTTIA, Inc.

302 E. — 9th St.,

New York 3, N. Y., U.S.A.

СПОМИН ІЗ "ЛІСОВОЇ ШКОЛИ"

Проминув час цього річного таборування на "Лісовій Школі", однак мені завжди пригадується чародійна дійсність минулого. Мов у сні, з'являються мені найдорожчі самоцвіти цих чудових днів. Моя пам'ять пускає свої мережі по тихих водах недавнього минулого і ловить усі ясні хвилини моїх пригод.

Чую шум бистрої води, яка впевнено розбиває чорно-брунатне каміння річки. Пригадуються мені пластуни, які, не зважаючи на природню перешкоду — річку, бредуть нею, стріляють азимуті, рахують кроки та рисують топографічні знаки.

Чую грізне стріляння. Бачу, як усі пластуни присвячують повну увагу другові Содолеві, інструкторові стріляння, бачу друга Содоля не тільки як інструктора, але як символ чогось вищого, до чого всі пластуни прямують, символ пластового героїства у важкому бою у В'єтнамі.

Раптом смертельні постріли пробивають тишу. Пластова тривога. "Вороги" спостерегли, що "партизани" підкрадаються у напрямі гори. Світляні рефлектори кружляють по поляні і слідкують за виринаючими силуетками "партизан", які стараються віднайти і врятувати свого "раненого" друга. Зв'язковий показує їм новий, правильний шлях, що веде плаєм угору, де вони знаходять свого "раненого" друга і "рятують" його.

Пригадую ще, коли до пізньої пізньої сиділи юнацькі постаті при світлі палаючого каганчика. Пригадую,

як швидко минали опівночі години при редагуванні газетки. Ми прагнули, щоб вона стала нашою незабутньою пам'яткою, щоб сила друкованого слова, хоч у скромних мистецьких формах, жила в нашій пам'яті вічно.

Пригадую нічну стійку та мерехтливі і кружлячі зорі на безкрайому небі, і як я вдивлявся у непрозору темряву лісу. А щоб швидше проминав час, підходив до таблиці оголошень та з допомогою ліхтарки довідувався про стан точкування, яке є сталим виказом наших уміlostей, здібностей проводити і нашої діяльності та пластової постави. Бачу вирізьблені імена першунів попередніх "Лісових Шкіл" і вірю, що не тільки вони, але всі учасники табору стануть у провід Пласту і — народу.

А найвиразніше врізується в мою пам'ять прощальна ватра. Чую ще сьогодні, як лунають слова коменданта пл. сен. Юрія Українського:

"Я вірю, що Ви станете на змаг. Я передаю Вам цю жарину з нашої ватри, щоб Ви роздмухали її у велике багаття. Цей вогонь уперше був переданий нам 57 років тому незабутнім засновником Пласту д-ром Олександром Тисовським — Дротом. Несли його через бурі й невгоди, гордо і сміло такі самі молоді, як Ви. Хоча вони падали на шляху втомлені, все ж таки не піддавалися, а передавали його гордо іншим з рук до рук..."

Мовкнуть слова коменданта... та наші серця сповняються силою і прирікають обіт:

"Ми будемо стояти в нашому пластовому колі та навіки зберігатимемо життям палаюче багаття нашої Пластової Ватри. Будемо завжди готові до праці під нашим вічно багдюрим поздоровом — Скобі!"

Пл. розв. Богдан Круцько
учасник "Лісової Школи"
7-ий Курінь УПУ-ів ім. Святослава
Завойовника, Вінніпег, Канада.

Відчитання наказу першого дня на "Лісовій Школі" 1958 р.

Поміщені тут світляни з "Лісової Школи" виконав пл. розв. Б. Круцько.

Після надрукування таборової газетки "Лісової Школи" з 1968 р. "Через річку" її технічний редактор пл. розв. Ігор Процик з подинних карт:ок приготував примірники до експедиції.

Пл. сен. Петро Содоль з першуними "Лісової Школи" з 1968 р. З-ліва до права: пл. розв. Тарас Бабяк, пл. розв. Мирон Стахів, пл. сен. Петро Содоль, пл. скоб Тарас Лончина, пл. розв. Ярополк Гладкий.

Наша пошта

● Питаєте про адреси юначок-самітниць. Дуже радо їх Вам посилаю. Вправді, я кожній юначці завжди пригадую про обов'язок передплатувати "Юнака", але, може, не всі беруть собі це до серця. Може Вам пошастить скоріше їх приєднати як передплатників цього цінного журналу.

Дуже дякую Вам за щирі слова підтримки. Часом таких кілька слів дають більше заохоти до дальшої послідовної, хоч може і непомітної, праці над юначками-самітницями, і я те, що Ви до мене написали, дуже оцінюю. Щиро здоров'я — Скоб! — Пл. сен. Лариса Зелія, референтка пластунок-юначок далекого віддалення при КПС у США, Нью-Йорк.

● До Адміністрації "Юнака" в Торонті. Дорогий Друже! Як новообраний курінний скарбник я взяв на себе обов'язок поліпшити фінансовий стан юнацького журналу "Юнак". На сходинах нашої курінної ради я пропонував, щоб дати монреальським юнакам докладний час, щоб вирівняли передплату за "Юнака" до кінця цього року. Ця справа була обговорена на наших курінних сходинах, але мені виглядає, що багато юнаків ще не заплатили передплати за свій журнал, хоча вони твердять, що буцімто заплатили. Дуже прошу Вас перевірити списки передплатників — членів нашого куреня і прислати мені список тих, які загалюгають із передплатою. Я постараюся якнайшвидше особисто цю справу поладити.

Монреаль, 10 листопада 1968 р. — 3 пошаною до Вас та пластовим привітом "Скоб!" — пл. рззв. Олег Лисак, скарбник 1-го куреня УПЮ-ів ім. митрополита А. Шептицького, Монреаль, Канада.

Заувага від Адміністрації "Юнака": Містимо цього листа друга Олега Лисака як зразок для скарбників інших куренів наших юнаків і юначок. Скарбники юнацьких куренів повинні постійно співпрацювати з адміністрацією "Юнака" і допомагати нам своєчасно одержувати від наших юнаків і юначок передплати та пожертви на пресфонд "Юнака". Хто зі скарбників куренів юнаків або юначок зголоситься до такої співпраці з нашою Адміністрацією, яку у своєму листі пообіцяв нам друг Олег Лисак із Монреалу?

Друкарня-ПЕРЕПЛЕТНЯ
КИЇВ
КИЕВ PRINTERS LTD.
685 RICHMOND ST W
TORONTO ONTARIO

виконує
всякі
друкарські
і переплетничі
роботи

ЦЕ ВЖЕ НАПРАВДУ ОСТАННЯ ПОРА

1. завести порядок у всіх юнацьких гуртках,
2. виконати свій пластовий обов'язок супроти «Юнака»,
3. вирівняти залеглу передплату за «Юнака» за 1968 р.,
4. вислати пожертву на пресфонд свого журналу!

НАБЛИЖАЄТЬСЯ КІНЕЦЬ 1968-ого РОКУ

Друзі і Подруги!
Провірте:

1) чи всі члени Вашого юнацького гуртка вже заплатили передплату за «Юнака» за 1968 рік — 5.00 дол.?

2) чи кожний Ваш юнацький гурток і курінь виконав уже в цьому році свій обов'язок і переслав пожертву на пресфонд свого журналу — «Юнак»?

Коли ні, то виконайте негайно одне і друге, бо це Ваш пластовий обов'язок!

**

НА 1969 РІК ОБОВ'ЯЗУЮТЬ НОВІ СТАВКИ ПЕРЕДПЛАТ «ЮНАКА»

- для США — 6.00 амер. доларів,
- для Канади — 6.00 канад. доларів,
- для Австралії — 3.50 австр. доларів.
- Передплати для інших країн подані на 2-ій сторінці обкладинки.

● Вишліть ще сьогодні \$6.00 — передплату за «Юнака» на 1969 рік. Використайте для цього листок зголошення передплати, долучений до цього числа перед першою сторінкою.

АДМІНІСТРАЦІЯ «ЮНАКА»

ОГОЛОШЕННЯ

для тих, що опрацюють «Юнака»!

Як і попередніми роками приготуємо зміст усіх чисел «Юнака», що появилися в 1968 році. Зміст цього 6-ого річника «Юнака» буде надрукований на окремих чотирьох сторінках у лютевому числі «Юнака» з 1969 року. Тому всіх заінтересованих наших передплатників прохаємо стриматися до того часу із оправою чисел «Юнака» з 1968 року.

Адміністрація «Юнака»

НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК

для Ваших друзів і друзів з приводу їх дня народження, іменин, різдвяних чи великодніх свят, успішного закінчення шкільного року чи інших подібних нагод — це

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА "ЮНАКА"

НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК для юнака чи юначки при кожній нагоді — ЦЕ ПЕРЕДПЛАТА "ЮНАКА". ● Наша акція у справі дарункових передплат "Юнака", що в першу чергу призначені для зразкових, але незможних юнаків і юначок з європейських і південно-американських країн, знаходить серед наших читачів щораз то більше зрозуміння. ● ЗРОБІТЬ І Ви "ДОБРЕ ДІЛО" та зголосіть ОДНУ ДАРУНКОВУ ПЕРЕДПЛАТУ до нашої адміністрації!

Разом 10 нових дарункових передплат.

● Останнє наше повідомлення про дарункові передплати було поміщено в "Юнаку" ч. 10 за жовтень ц. р.

● Разом з попередньо проголошеними досі зголошено 267 дарункових передплат.

● Маме багато адрес зразкових, але незможних юнаків і юначок з європейських і південно-американських країн, для яких потрібно заплатити дарункові передплати.

● ХТО ЧЕРГОВИЙ ЗРОБИТЬ "ДОБРЕ ДІЛО" І ЗГОЛОСИТЬ ДАРУНКОВІ ПЕРЕДПЛАТИ?

НАШЕ ЛИСТУВАННЯ

ЛИСТ З-ПОЗА ЗАЛІЗНОЇ КУРТИНИ

Від одного нашого друга — пл. сенйора дістали ми листа до нього від його друга з Чехо-Словаччини. Друкуючи уривок з цього листа, прохаємо наших друзів і друзів: а) надсилати нам дарункові передплати на "Юнака" (від 1 січня 1969 р. передплата — \$6.00 річно) для тих наших середньошкільників чи студентів, що живуть "за залізною куртину", радо наш журнал читали б, але на жаль, самі не можуть заплатити передплати, б) надсилати на адресу нашої адміністрації посібники з українознавства, про які мова в цьому листі, а ми їх вишлемо тим, що їх потребують. — А тепер друкуємо уривок згаданого листа. — Редакція.

● Вибачте мені, що осмілююся потурбувати Вас таким проханням. Оскільки я не помиляюся, то Ви є в добрих стосунках з видавництвом, яке видає місячник для пластової молоді "Юнак" і кварталник "Пластовий Шлях". Коли це так, то чи не були б Ви ласкаві подбати про дарову висилку тих видань, особливо "Юнака" на дві долучені адреси з Чехо-Словаччини. Висилайте і попередні числа згаданих журналів. Сюди покищо преса й книжки від Вас доходять.

Йдеться про молодих студентів україністики, які радо читають все, що від Вас попадає їм у руки. Якщо б Ви могли прислати якісь підручники чи конспекти з різних ділянок українознавства (історія, історія літератури, історія культури, географія тощо), які б нашим студентам можна було висилати даром, прошу також вислати. Справа в тому, що викладачі вимагають вчитися, а підручників з українознавства нема. Навіть те, що видається в Україні, для наших студентів майже недоступне.

Заздалегідь щиро Вам дякую за еwentуальне погодження моїх до Вас прохань та остаюся з правдивою до Вас пошаною.

(тут підпис)

Братислава, Чехо-Словаччина

● Хто пришле дарункові передплати на "Юнака" для двох наших юних друзів у Чехо-Словаччині, призва і місця побуту яких зі зрозумілих причин не можемо подати до загального відома? Ми вже вислали їм "Юнака" від січня ц. р. — Адміністрація "Юнака".

СПИСОК ДАРУНКОВИХ ПЕРЕДПЛАТ,

що вплинули до Адміністрації "Юнака" у вересні, жовтні і листопаді ц. р.

1. Всеч. о. Стеткевич, Piro Парк, США, для юначки в Piro Парк.
Пл. сен. Галина Хамула, Нью-Йорк, США, для юнака в Бразилії.
2. Д-р Роман Смик, Кол Сіті, США, для юнака в Австрії (вчетверте).
3. Гурток УПЮ-ів "Тигр", Бронкс, США, для Малої Семінарії в Римі, Італія.
4. Пл. сен. Володимир Кориага, Лонг Айленд Сіті, США, для юнака в Торонто, Канада (вдруге).
5. Пані Ярослава Гаврилишини, Торонто, Канада, для юначок в Бразилії.
6. Пл. розв. Юрій і Ярема Маринюли, Трой, Міч., США, для юнака в Аргентині (за два роки).
7. Ст. пл. Світляна Луцька, Вудсайд, США, для юнака в Югославії (вдруге).
8. Пл. юн. Іван Нич, Клівленд, США, для юнака в Чехо-Словаччині.

Замість квітів на могили

бл. п. ІВАННИ ЛІСЬКЕВИЧ

та

бл. п. МАРІЇ КОМУНИЦЬКОЇ

складаємо \$20.00 на пресфонд "Юнака"

УПРАВА "ПЛАСТПРИЯТУ"

при Пластовій Станиці

Чикаго, США

Пересилаю 3 анг. фунти (7.50 дол.) на пресфонд "Юнака"

замість квітів на свіжу могилу

св. пам.

Ольги з Телішаків

ГАВРИЛЮКОВОЇ

вдови по св. пам. о. Олександрові Гаврилюкові,

кол. парохів Надвірної в Україні.

Покійна була великою приятелькою нашої молоді, а зокрема пластової. Не зважаючи на свій старший вік, слабе здоров'я та родинні обов'язки, Покійна зуміла знайти час і енергію, щоб вчити нашу молодь в українській школі, щедро гостювати у своєму домі пластові наради, а для самітників — без рідні на чужині мала завжди тепле слово розрідки та потіхи... Похорон Покійної відбувся в суботу, 26 жовтня ц. р., з української католицької церкви в Манчестері на цвинтар у Мостоні. Вічна Їй пам'ять!

Пл. сен. Ольга Пендюк

Бенбурі, Вел. Британія.

Увага! Увага!

«Юнака» треба не лише передплачувати, але й докладно читати, до нього дописувати, приєднувати йому передплатників і збирати пожертви на його пресфонд.

Хто з Вас подорожує

• літаком • кораблем • поїздом • автобусом
у Канаді чи поза Канадою повинен купити подорожній квиток і одержати безплатно всі потрібні інформації і поради

в українським подорожнім бюро
МАРКІЯНА КОГУТА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario

Telephone: 535-2135 & 535-2136

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСФОНД "ЮНАКА"

30 Курінь УПЮ-ок ім. Софії Галечко, Нью-Йорк, США 25.00

Членки гуртка пластунок юначок-самітниць

у США замість квітів на свіжу могилу пл.

розв. Лесі Рудко з Анстон, Конн., США 20.00

Управа Пластприяту при Пл. Станиці в Чикаго,

США, замість квітів на могили: бл. п. Івани

Ліськович з Івано-Франківська в Україні та

бл. п. Марії Комуніцької з Чикаго 20.00

дир. Євген Борис, Торонто 20.00

пл. сен. Христина Волицька-Ференцевич, Джерзі

Сіті, США, і ст. пл. Марта Волицька-Кивелюк,

Філадельфія, США, замість квітів на могилу

бл. п. пл. сен. Анни Панків з Вінніпегу, Канада 10.00

Управа дитячої світлички при Пл. Станиці, Торонто 10.00

пл. сен. Ольга Пендюк, Бенбурі, Вел. Британія,

замість квітів на могилу бл. п. Ольги

з Телішаків Гаврилюкової, померлої 21

жовтня ц. р. у Манчестері, Вел. Британія 7.50

Любомир Госейко, Рим, Італія 5.00

ст. пл. Тарас Ліськевич, Чикаго, США 5.00

пл. юн. Микола Перцович, Воррен, США 5.00

пл. юн. Оля Березецька, Чикаго, США 4.75

ст. пл. Оксана Макарушка-Ворох, Бруклін, США 4.00

Яків Остафійчук, Торонто, Канада 4.00

пл. юн. Марта Дудаш, Торонто, Канада 3.25

пл. розв. Ігор Каліцінський, Вінніпег, Канада 3.00

пл. юн. Тая Зазулак, Ріго Парк, США 2.00

пл. юн. Ігор Мицки, Чикаго, США 2.00

ст. пл. Віра Никифору, Джексон Гайтс, США 2.00

ст. пл. Богдан Клюфас, Нью-Йорк, США 2.00

пл. юн. Ірина Савка, Чикаго, США 2.00

пл. юн. Богдан і Христия Мартюки, Торонто, Канада 2.00

ст. пл. Христия Падох, Нью-Йорк, США 1.75

пл. юн. Іван Нич, Клівленд, США 1.75

пл. юн. Ліліяна Андрушків, Нью-Йорк, США 1.00

пл. юн. Марта Лаврів, Чикаго, США 1.00

пл. юн. Оріся Трешневська, Ірвінгтон, США 1.00

пл. юн. Роман Білінський, Філадельфія, США 1.00

пл. юн. Юрій Демидович, Нью-Йорк, США 1.00

пл. юн. Леся Бабій, Чикаго, США 1.00

пл. юн. Ярополк Скальчук, Філадельфія, США 1.00

пл. юн. Христия Вовк, Парма, США 1.00

пл. юн. Андрій Гідей, Нью-Йорк, США 1.00

Антін Кущинський, Чикаго, США 1.00

пл. юн. Роман Богонович, Дітройт, США 0.75

пл. сен. Андрій Бемко, Кренфорд, США 0.75

пл. юн. Іванна Бульба, Філадельфія, США 0.75

Разом у цьому списку \$ 164.25

● Кожний передплатник "Юнака" повинен раз у рік скласти пожертву на пресфонд свого журналу!

● Кожний гурток і кожний курінь юнаків чи юначок повинен також раз у рік скласти пожертву на пресфонд "Юнака".

УСІ ЖЕРТВУЙМО НА ПРЕСФОНД "ЮНАКА"!

Закликайте Ваших друзів і приятелів передплачувати і читати «Юнака»!

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.
ПЛАСУНИ й ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності в нашій найбільшій і найстаршій у Торонті кредитівці

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?
ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!
Щадити щоденно учись!
Як будеш студент,
Той доляр, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ «Самопоміч» платить $4\frac{1}{2}\%$ ДИВІДЕНДИ.
- КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікають

УКРАЇНСЬКІ ПЕКАРНІ
власниками яких є

Анна і Роман Вжесневські

The Future Bakery
735 Queen St., West-Toronto, Ontario
Tel.: EM 8-4235

★★★
Home Town Bakery
164 Kane Ave., Toronto, Ontario
Tel.: RO 7-7246

НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК

для Ваших друзів і друзів з приводу їх дня народження, іменин, різдвяних чи великодніх свят, успішного закінчення шкільного року — це **РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА ЖУРНАЛА**

ЮНАК

- Річна передплата у США і Канада — 5.00 дол. (у валюті країни передплатників). Передплата для інших країн подана на 2-й стор. обкладинки.
- Не відкладайте цього на пізніше, а вже тепер вишліть до нашої адміністрації Вашу пожертву на **дарункову передплату** для Ваших друзів чи Подруч.
- Маємо адреси зразкових, але незаможних юнаків і юначок, що хочуть діставати "Юнака", але самі не можуть заплатити передплати.
- Зробіть "ДОБРЕ ДІЛО" та зголосіть до нашої адміністрації одну дарункову передплату.

YUNAK Magazine
2199 Bloor St. West, Toronto 9, Ont., Canada

Чи Ви вже вирівняли
передплату?

Нормально банки платять за ощадності 3 відсотки. За Ваші ощадності **НА СПЕЦІАЛЬНОМУ ЮНАЦЬКОМУ КОНТІ** в нашій кредитівці одержите: **$5\frac{1}{2}\%$**

ЩАДІТЬ МІСЯЧНО
по 5.00 долярів
а після 5 років одержите

343.00 дол.

СКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ

в українській кредитівці
"БУДУЧНІСТЬ"
КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА В ТОРОНТО
140 Bathurst St. Toronto 2B, Ont.

СИНІЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

В Пластовій кооперативі ПЛАЙ

БОРСУК

ІЖАК

PLASTOV LTD., 100 Queen St. W., Toronto 2 Ont.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПЛАСТОВІ ВІДЗНАКИ

- новацьких роїв і гуртків
- юнацьких гуртків і куренів
- новацьких і юнацьких проб
- нов. і юн. іспитів умілостей

КАЖАН

БОБЕР

САЙГАК

ЛИС

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

У цьому оголошенні поміщені зразки відзнак юнацьких гуртків, які продаємо по 50 центів за штуку. Маємо постійно на складі 40 різних родів таких відзнак і можемо їх кожночасно вислати. Виготовляємо також інші відзнаки роїв УПН і гуртків УПЮ на замовлення.

КУПУЙТЕ В НАС ТАКОЖ:

- ★ всякі інші пластові відзнаки
- ★ усі частини пластових одностроїв
- ★ таборовий виряд
- ★ спортове приладдя
- ★ усі пластові видання, а зокрема обов'язковий для юнацтва посібник з загальної освіти Пласту

ВСТАНОВИВ ОЛЕКСАНДЕР ТИСОВСЬКИЙ (ДРОТ)

Життя в Пласті

544 сторін • багато ілюстрацій • ціна 6.50 дол.

- * КУПУЙТЕ В ПЛАСТОВІЙ КООПЕРАТИВІ «ПЛАЙ»!
- * ЧИСТИЙ ПРИБУТОК КООПЕРАТИВИ «ПЛАЙ» ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИХОВНІ ЦІЛІ ПЛАСТУ!

ВОВК

ОЛЕНЬ

ЛЕОПАРД

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ТАРПАН